

Salina

ZDARMA

STRANA 16-17

Navzdory šikaně!
Technické muzeum v Brně
přibližuje (nejen) historii
autoklubů

STRANA 4

Teplárny Brno

vybudují letos 3 km nových horkovodů

STRANA 6-7

Pavol Seriš:

Do DADA Revue dávám všechnu svou energii

STRANA 11

#JezdiMHD.

DPMB v kampani podpořily osobnosti

Foto: Archiv TMB

inzerce

**„O své lidi
se umíme
postarat“**

Ivo Holc
směnový mistr

Evropská 839, CTPark Modřice

Ideální Facha Existuje - IFE!

Výrobní plánovač
mzda dle zkušenosti

Operátor montáže
29 100 Kč – 30 700 Kč

Technik údržby
33 000 Kč – 37 000 Kč

+ až 3 000 Kč DOPRAVNÉ

+ až 1000 Kč PENZIJKO

+ 125 Kč STRAVENKA / DEN

Chceš vědět víc?

www.hrdinouife.cz

tel.: 703 155 259

Milé čtenářky a milí čtenáři Šaliny, vážení cestující,

podle numerologů bude – i když to na první pohled tak nevypadá – rok 2023 rokem sedmičky, s níž si obvykle spojujeme štěstí. Za sebe na jistotu mohu říct v tuto chvíli o roce 2023 pouze toto – začal 1. ledna a skončí 31. prosince. (☺)

Stejně jako vy i já prostě vím jediné a budu se opakovat, protože podobně předvídavá jsem byla i vloni a předloni: nečeká nás snadné období. Přesto jsem přesvědčená, že to zvládneme. K mírnému optimismu mne vede také zatím krátká, ale přece jen zkušenost s prací naší nové koalice, která potvrzuje to, co

jsem si od jejího širokého složení slibovala: Chceme a dovedeme hledat kompromisy, máme mezi sebou odborníky a všechny nás spojuje snaha provést co nejlépe Brno úskalími rozbořených vod inflace či energetické krize. V rozpočtu jsme vytvořili rezervu 700 milionů určenou především pro vykrytí extrémních cen plynu a elektřiny, aby si s nimi dokázaly poradit jak městské firmy, tak příspěvkové organizace. I proto nadále nepočítáme s navyšováním cen jízdného, mimochodem, stejně jsem Vás na tomto místě ujišťovala vloni, takže už víte, že nešlo o planý slib. Nechceme nikoho připravit o možnost využívat městskou hromadnou dopravu například pro cesty do zaměstnání nebo do školy. Hromadná doprava je v porovnání s automobilovou navíc pro Brno šetrnější také ekologicky. A vyplácí se: nadále také lze využívat jako dosud „dotace na šalinkartu“, s kterou pak vyjde cestování MHD na méně než deset korun denně.

Nechme se tedy překvapit, co pro nás letopečet 2023 nachystal. V každém případě věřím, že ho prožijete v rodinné a pracovní pohodě. Hodně zdraví a štěstí Vám všem!

Markéta Vaňková, primátorka města Brna

Portál BrnoID.cz ve správě TSB běží rychleji a zvládne větší nápor

Portál BrnoID.cz, který má za cíl zjednodušit obyvatelům metropole i jejím návštěvníkům přístup k široké škále služeb, mají nově ve své správě Technické sítě Brno (TSB). Díky přesunu na servery městské firmy ustojí portál mnohem vyšší návštěvnost, zvýší se také spolehlivost a zabezpečení celého systému. Technické sítě Brno mají rovněž na starosti další rozvoj systému, do budoucna

by přes portál mohlo být možné kupovat například vstupenky na brněnské veletrhy.

Správu celého projektu BrnoID.cz převzaly Technické sítě Brno vloni v listopadu, e-shop jako takový mají pod palcem již přibližně půl roku. „Data se zpracovávají na našich serverech, které běží ve dvou našich redundantních datových centrech. Díky tomu je celý systém o něco rychlejší, ale hlavně zvládne ▶

Měsíčník pro příjemné cestování městskou dopravou v Brně

Vydává: Dopravní podnik města Brna, a.s., Hlinky 151, 656 46 Brno, IČ: 25508881

Informační kancelář DPMB: tel.: 543 174 317

Redakce: Redakce Šalina, Hybešova 59, 602 00 Brno, tel.: 543 232 034, www.salina-brno.cz, e-mail: redakce@salina-brno.cz

Redakční rada: předseda JUDr. Robert Kerndl (MMB), místopředseda Vít Prýgl (DPMB), Ing. Miloš Havránek, Hana Tomaštková (DPMB), Ing. Lukáš Grášgruber (CCB), Ing. Petr Kratochvíl, PhDr. Juraj Groch a PhDr. Jiřina Veselá (APC).

Inzerční příjímá: CCB, spol. s r.o., Okružní 19, 638 00, Brno, tel.: 545 222 779, e-mail: inzerce@salina-brno.cz

Grafické zpracování: Grafické studio CCB, spol. s r.o., Okružní 19, 638 00, Brno
Distribuce lednového čísla od 2. ledna 2023. / Uzávěrka tohoto čísla 19. prosince 2022.
Únorové číslo vychází 27. ledna 2023.

Náklad 50 000 výtisků • ZDARMA • MKČR E 13922

Elektronickou odpovědí do kterékoliv soutěže Šaliny dáváte souhlas se zpracováním zaslaných osobních údajů a zveřejněním jména ve výsledcích soutěží.

Společná akce DPMB a Škoda Group pomohla nemocným dětem

Charitativní jízdu 8. prosince 2022 společně uspořádaly Dopravní podnik města Brna a Škoda Group, výrobce tramvaje Škoda ForCity Smart 45T.

Zájemci, kteří se přihlásili a zakoupili si jízdenku, měli mimořádnou příležitost projet se v předstihu touto novou tramvají po nové trati

do kampusu. Cena jízdného byla minimálně 100 Kč za dítě a 200 Kč za dospělého.

K akci organizátory inspiroval značný zájem veřejnosti o novou tramvaj i trať ke kampusu, a tak si řekli, že by byla škoda toho nevyužít pro dobrou věc. Celý výtěžek akce – 27 800 Kč, putoval na konto nadace Velvet smile, o.p., brněnské organizace, která pomáhá zlepšovat kvalitu života rodinám nemocných a postižených dětí i obětem domácího násilí.

DPMB už v minulosti v době adventu pomáhal. Třeba v loňském roce dražbou deskové hry Brno Šaliny, kdy se podařilo vybrat téměř 12 tisíc korun na charitu.

■ (red. foto: DPMB)

daleko větší nápor zákazníků, a tím i více přístupů do databáze," popsal Michal Jukl, ředitel ICT Technických sítí Brno.

Dle statistik TSB využívá BrnoID.cz více než 360 000 lidí, ověřených je z tohoto počtu více než 250 000 uživatelů. Standardní denní návštěv-

se vedle odborníků na kyberbezpečnost starají i algoritmy založené na umělé inteligenci.

Prostřednictvím portálu BrnoID.cz je nyní možné vyřídít celou řadu věcí jak pro obyvatele města, tak i jeho návštěvníky. Vedle jízdenek a šalinkaret jde například o řešení

nost portálu se pohybuje mezi pěti až sedmi a půl tisíci, unikátních přihlášení je dva až šest tisíc. „Lepší stabilita portálu se ovšem projevuje zejména ve špičkách, jako byl například nedávný vánoční newsletter a s ním související zvýšená návštěvnost webu. Ta vyskočila až na 17,5 tisíce návštěv, přičemž díky přesunu na naše servery jsme při ní nezaznamenali sebemenší problém,“ uvedl Petr Mrázek, koordinátor projektu BrnoID.cz.

S bezpečností pomáhá umělá inteligence

Výhodou přesunu portálu pod městskou firmu je vedle větší stability i neustálý dohled a vysoká míra zabezpečení. Technické sítě Brno se starají o provoz metropolitní datové sítě a jsou garantem kyberbezpečnosti v rámci magistrátu, jednotlivých městských částí i řady městských firem a organizací. O zabezpečení sítě

placení odpadů, zařízení turistické karty, přístup k účtu a platbám vůči Knihovně Jiřího Mahena, nabídka části služeb společnosti Starez – Sport či organizace Sportovní a rekreační areál Kraví hora. Zde si také zakoupit veškeré produkty Zoo Brno, vstupenky do vily Tugendhat, brněnské hvězdárny, na hrad Špilberk či vyřešit napojení parkovacího účtu.

BrnoID.cz v číslech (2022)

Zákazníci: 362 922 (ověřeni 253 695, adresa v Brně 151 329)

Počet plateb Gopay/ objem v Kč/ průměr:

419 658/ 491 550 330 Kč/ 1 171,3 Kč

Počet plateb celkem včetně převodů: 427 665

Účtenky lodě: 64 018 (12 329 670 Kč)

Účtenky zoo: 96 039 (30 221 348 Kč)

Účtenky hvězdárna: 13 242 (7 951 231 Kč)

Platba odpadů: 65 660 (84 057 559 Kč za 126 816 lidí)

Anketa:

Jaké jsou vaše zkušenosti se ztráty a nálezy?

Zdeněk Junák, herec Městského divadla Brno

V životě jsem vlastně nic moc neztratil. Ale přišel jsem o nejoblíbenější kytaru FURCH. Zapomněl jsem ji v šatně, a když jsem volal pořadateli, řekl mi, že nic nenašel. . . A za normalizace jsem na výstavišti našel peněženku, kde bylo 300 marek, 850 korun a dvě jízdenky. Paní u okýnka ztratila a nálezy mi řekla: „Co si myslíte, že se stane, když se nikdo nepřihlásí?“ Nevím. „Tak si ji vezměte a nechte na sebe kontakt.“ Dlouho jsem ji měl v šuplíku, nikdo nevolal, a když se marky měnily na eura, tak jsem je utratil. Takže v tom bylo i nálezce.

Mirka Topinková Knapková,

olympijská vítězka ve skifu LOH 2012

Určitě jsem toho v životě hodně ztratila a něco i našla. . . Z těch materiálních věcí byly tím nejcenějším, o co jsem přišla, asi bezkontaktní sluchátka. A naopak jsem našla mobilní telefon v době, kdy začínaly a moc lidí je ještě nemělo. Vrátila jsem ho, pamatuji si, že patřil nějakému trenérovi tenisu. Nálezce jsem však žádné nedostala.

Šimon Ryšavý, knihkupec a nakladatel

Sám jsem kdysi ztratil klíče. . . Ale nedávno jsem cestoval šalinou po Brně s vnučkou Beatkou a ztratil tam (či zapomněl) její oblíbenou hračku. Manželka obtelefonovala dispečinky a pan řidič nám ji po objetí celé své trasy vrátil. To bylo radost! Čímž znovu tomuto poctivému a slušnému zaměstnanci DPMB děkuji. Přiznávám však, že jsem před časem našel uprostřed pusté lesní pěšiny 200 Kč. Nechal jsem si je.

Milan Uhde, dramatik

Přišel jsem vlastní vinou o lidi, na kterých mi záleželo, pár takových jsem naopak našel, ale nikdy mě nepotkal nález něčeho, co patřilo někomu, komu bych to vrátil a obšťastnil ho.

Markéta Vaňková, primátorka města Brna

Ztráta slunečních brýlí a deštníku mne mrzela ne proto, že by šlo o extrémně drahé věci, ale proto, že to byly dárky. . . Peněženku, kterou jsem našla, se mi podařilo vrátit, protože studentka, které patřila, v ní měla i doklady. Pak jsou ovšem životní ztráty nenahraditelné, ale nštěstí existují i stejně cenné „nálezy“ . . .

PŘIDEJ SE K NÁM!

Hledáme řidiče všech druhů MHD, elektromontéry, zámečníky, svářeče, automechaniky, karosáře, lakýrníky a další.

www.dpmb.cz › kariéra

kariera@dpmb.cz

543 171 222 / 543 171 235

DPMB
Dopravní podnik města Brna a.s.

Teplárny Brno letos vybudují tři kilometry nových horkovodů

Poprvé od roku 2010, kdy Teplárny Brno začaly s přestavbou zastaralých parovodů na horkovody, v loňském roce kilometry nového potrubí nepřibýly. Nestavělo se, ale plánovanou „přestávku“ využily teplárny k přípravě dalších projektů. V letošním roce se tak distribuční síť tepla opět rozšíří o další 3 kilometry nových horkovodů.

Kde se bude letos pracovat?

Pracovat se bude na ulicích Porážka, Masná, Zderadova, Čechyňská, Veletržní, na Mendlově náměstí od tramvajové smyčky po Fakultní nemocnici u sv. Anny a v části jejího areálu. „Při plánování prací a jejich realizaci se snažíme vždy o dvě věci. V první řadě stavbu zkoordinovat s případnými dalšími rekonstrukcemi inženýrských sítí, které v dané lokalitě plánují jiné firmy, například vodárny nebo Brněnské komunikace. A za druhé, pokud je to technologicky možné, pokládka nového horkovodu

probíhá většinou v trasách stávajícího parovodu,“ vysvětlil ředitel technického rozvoje a servisu Tepláren Brno Martin Šroubek. K drobným změnám trasování dochází jen proto, že potrubí horké vody má jinou roztažnost než potrubí páry. Někdy je tak nutné umístit horkovodní kompenzátory potrubí do jiných míst. Jedinou výjimkou bylo nové vyvedení horkovodů z městské spalovny SAKO Brno do Lišně a Juliánova, které nahradí stávající parní napajec mezi spalovnou a nejstarším provozem tepláren na Špitálce.

Proč páru nahrazuje horká voda?

Hlavním důvodem rekonstrukce distribuční sítě jsou úspory a minimalizace ztrát. Jinými slovy: k výrobě tepla (a elektrické energie) budou teplárny potřebovat výrazně méně paliva (zemního plynu), a tak ušetří stamiliony korun. Úspory ale pocítí po přepojení i každá domácnost, která ušetří průměrně 8 až 15 % nákladů na topení. Zapomínat nemůžeme ani na ochranu životního prostředí. Na jeden kilometr nového vedení vypustí komíny tepláren do ovzduší každý rok o 336 tun CO₂ méně. Pokud bude v roce 2027 rekonstrukce rozvodů tepla dokončena, bude to stejné, jako by městem jezdilo o 10 000 automobilů méně.

Dalším benefitem výměny stávající soustavy bude také snížení poruchovosti. Současně s pokládkou potrubí je veden i takzvaný sdělovací kabel, který umožňuje dálkový dohled nad provozovanými výměňkovými stanicemi a dálkový

odečet spotřeb tepla. Přidruženým efektem se pak stává úprava výměňkových stanic v jednotlivých připojených objektech, kterou zajišťují jejich vlastníci.

Horkovodům bude stačit kratší potrubí

Zatímco k rozvodu tepla po Brně prostřednictvím páry bylo potřeba celkem 97 kilometrů potrubí, horká voda ho tolik potřebovat nebude. Síť bude optimalizována, takže se o třicet kilometrů zkrátí. Aktuálně je přestavěno již 56 kilometrů. Termínem dokončení celé přestavby je rok 2027, kdy bude Brno zásobováno výhradně prostřednictvím horkovodů. Celý systém tak nebude problém připojit na uvažovaný dvačtyřicetikilometrový napáječ, který do Brna přivede spolehlivé a ekologické (bezemisní) teplo z Jaderné elektrárny Dukovany.

A jak probíhá pokládka nového horkovodu v brněnských ulicích? Nejdříve se instaluje nadzemní provizorní parní vedení, které zabezpečí dodávku tepla pro odběratele během realizace. Poté se provádějí výkopové práce, odkryje se stávající železobetonový parní kanál, staré potrubí se demontuje, nahradí novým horkovodním, provedou se tlakové a NDT zkoušky jako například rentgen svárů apod., potrubí se obsype pískovým ložem, které se ztutní, a obnoví se povrchy.

Potrubí protíná i dno Svratky

Zásahy do brněnského podzemí přináší i zajímavé objevy. Při výkopech

při rekonstrukci parovodů tak byly například objeveny na Jakubském náměstí, kde býval městský hřbitov, nálezy kosterních pozůstatků. V některých lokalitách naopak musejí odborníci brněnských tepláren hledat originální řešení. Takovým bylo třeba položení horkovodu v ocelových chráničkách do dna Svratky na Poříčí. Po letech sucha se ale tehdy dělníci potýkali několik měsíců s nečekaně vysokou hladinou řeky.

Už od roku 2016 také horká voda vytápí architektonický skvost Brna – vilu Tugendhat. Teplárny v rámci prací zrekonstruovaly a zmodernizovaly při dodržení pokynů památkářů rovněž část její výměňkové stanice. Muzeu města Brna se snížily náklady na vytápění vily. Provoz je ale také výrazně bezpečnější, neboť horká voda jako teplotně méně agresivní pracuje s nižší teplotou a tlakem a nehrozí již únik páry a sníží se množství sálavého tepla. ■ (sal, foto: Archiv TB)

- Celkové náklady na projekt jsou vyčísleny na 2 miliardy korun.
- Na financování se společně s městem podílí Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR.
- Projekt získal podporu Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost.
- Za některé z etap byly Teplárny Brno oceněny Křišťálovým komínem Teplárenského sdružení ČR pro nejlepší tuzemský projekt.
- Charakteristickým znakem parovodů v ulicích byly dvoumetrové vývody, které se často osazovaly dopravním značením. Původně bylo těchto legendárních „kouřících značek“, které mají své skalní fanoušky, v Brně rozmístěno více než sto. S přibývajícím kilometry horkovodů jich ale postupně ubývá.

V roce 2023 budou Teplárny Brno pokládat horkovody na ulicích Porážka, Masná, Zderadova, Čechyňská, Veletržní, na Mendlově náměstí od tramvajové smyčky po Fakultní nemocnici u sv. Anny a v části jejího areálu.

Jistotu práce nabízejí Teplárny Brno i v nejisté době

Takové benefity i možnosti rozvoje jsme v jiných velkých firmách nepoznali. Podobně si pochvalují péči Tepláren Brno zaměstnanci, kteří do této městské společnosti nastoupili před několika měsíci a mohou porovnávat s vlastními zkušenostmi odjinud. A nejen to. V dnešní nejisté době energetické krize jsou to totiž paradoxně právě energetické firmy, které nabízejí jistotu zaměstnání. Teplárny Brno se tak řadí k nejsolidnějším

zaměstnavatelům v moravské metropoli. Portfolio aktivit společnosti se rozšiřuje a její stabilitou neotřásl ani covidový lockdown: teplo a teplá voda jsou a budou potřeba vždy.

„Z tohoto pohledu o naši firmě možná mnozí zájemci o zaměstnání ani neuvažují. Nabídka pozic pro případné kandidáty je přitom velmi široká,“ říká generální ředitel Tepláren Brno Petr Fajmon.

Hledáme právě vás? Příležitost mají teplárny pro všechny

Nové pracovníky tu hledají pro dělnické profese, vítáni jsou topenáři, instalatéři nebo elektrikáři. Výborně se tu však uplatní také lidé s vyšším vzděláním, a to včetně čerstvých absolventů. „Zaškolení není problém. Vysokoškolačky může zase lákat především vysoká úroveň našich moderních zařízení. Teplárny Brno celorepublikově patří technologicky ke špičkám svého

oboru, což nabízí možnosti profesního růstu a může tak být přitažlivou šancí pro mladé odborníky,“ míní vedoucí personálního a mzdového oddělení TB Hana Žitníková.

V Brně teplárny zdaleka nezajišťují pouze dodávky tepla a teplé vody. V jihomoravské metropoli jsou rovněž lídrem v rozvoji elektromobility, soustředí se na fotovoltaiku a před zahájením je výstavba biomasového kotle v duchu posledních technologických trendů...O plánované výstavbě horkovodu z Jaderné elektrárny Dukovany nemluví. Otevřenými dveřmi k budoucímu místu v Teplárnách se mohou pro studenty stát také atraktivní brigády nebo odborné praxe.

Pokračování tradice umožňují špičkové technologie

Teplárny Brno jsou sice firmou s tradicí, trvající již více než 90 let, jejich provoz však rozhodně „zastaralý“ není.

Od svého vzniku byly vzorem i pro ostatní města. A neustálá modernizace a inovace zdrojů patří mezi dlouhodobé strategické cíle. „Toto zdaleka nejsou všechny cíle, velmi dbáme na bezpečnost práce, což v energetice ani jinak nejde, a trvale investujeme do rozvoje našich zaměstnanců,“ doplňuje vedoucí odboru generálního ředitele Renata Diatková. Teplárny Brno jsou navíc nositelem certifikátu Bezpečný podnik a pravidelně jej obhajují v náročném hodnocení.

Benefity a bonusy nechybějí

Motivující finanční ohodnocení doprovází rovněž, jak potvrzují sami zaměstnanci, řada atraktivních zaměstnaneckých bonusů či benefitů. Pět týdnů dovolené, příspěvky na stravování, vysoký příspěvek na penzijní a životní pojištění nebo osobní sociální konto. „Zájemci mohou využívat naši posilovnu, pro někoho se může stát lákadlem firemní byt, i když v tomto ohledu je naše nabídka přece jen hodně omezená,“ doplňuje Renata Diatková. Samozřejmostí je podpora zaměstnanců při dalším vzdělávání. Zajištěna jsou pravidelná školení, ale také odborné vzdělávací i jazykové kurzy. ■ (sal)

Teplárny Brno

- jsou městskou akciovou společností
- zaměstnávají cca 370 pracovníků z Brna i okolí
- patří mezi nejvýznamnější a stále se rozvíjející firmy svého druhu na tuzemském trhu
- současně s teplem vyrábějí elektrickou energii
- vytápějí více než 100 tisíc brněnských domácností
- dodávají teplo nemocnicím, školám, administrativním komplexům i velkým průmyslovým podnikům

inzerce

Wellness, běžky i pobyty s osobnostmi: Užijte si zimu v Lanterně

Zima v Beskydech je nádherná! Obzvláště ve Velkých Karlovicích, kde si můžete užít na jednom místě nejen lyžování a zimní procházky, ale i běžecké trasy, skialpy, špičkové wellness a moderní krajovou gastronomii. To vše najdete ve Spa hotelu Lanterna.

Dvě wellness centra v ceně

Spa hotel Lanterna si zakládá na špičkových službách, své hosty dokonale hýčká. V ceně pobytu tu máte nejen **snídaní a večeři**, ale i odpolední snack Aperitivo moment a volný vstup do hotelového spa a do blízkého **Wellness Horal s termálními bazény**, kam vás svezí hotelový transfer. S pobytom Zimní dovolená je v ceně

i **půjčení běžek**. Zdejší stopy jsou vyhlášené a vedou přímo pod hotelem, proč toho nevyužít? Objednat si můžete i lekci skialpů. K pobytu obdržíte i Besky-dy Card a slevu 20 % na skipasy ve Skiregionu Valašsko.

Tříkrálový odpočinek na horách

Chcete si oddychnout po svátcích? Od 2. do 8. 1. platí zvýhodněné ceny pobytů se snídaní, večeří a volným vstupem do L-Spa i Wellness Horal.

Dárek k Valentýnu? Lanterna!

Lanterna je skvělým místem pro romantiku ve dvou. Krásným dárkem je pobyt **Romantické hýčkáni** se snídaní, večeří, masáží, volným vstupem do wellness, snídaní do postele a degustační večeří. Vybrané pokoje mají vířivku nebo zimní zahradu s vanou, co si víc přát?

Pobyty s výukou běžkování

Velké Karlovice jsou běžkám zasvěcené a Lanterna k nim chystá doprovodné akce. Od 6. do 9. 2. se můžete zúčastnit **Školy běžeckého lyžování** s výukou ve stopě a relaxací ve wellness. Pokud chcete poradit od osoby z nejpovolnějších, přihlaste se od 19. do 22. 2. na **Kemp Martina Koukala**, mistra světa a bronzového olympijského medailisty v běhu na lyžích. Zajímavým zpestřením bude v sobotu 4. 2. závod Noční stopa Valachy.

Více na www.lanterna.cz

Tipy na další chystané akce:

- 5. 1. Zbigniew Czendlik a Martina V. Kopecká: Večer (před)tříkrálový v Lanterně
- 27. 1. Degustační večer s vinařem Janem Stávkem
- 26. – 29. 3. Flow s Marianem Jelínkem
- 1. 4. Grand menu s Pavlem Šapíkem
- 12. – 14. 4. J. Ševčíková, J. Vojáček: Biologie vztahů
- 13. – 16. 4. Běžecká škola Miloše Škorpila
- 1. 5. Etiketa stolování s Ladislavem Špačkem

Pavol Seriš:

Do DADA Revue dávám všetnu svoju energiu

Na jeho predstavení jsou diváci vždy v přesile... Nejen proto, že bývá vyprodáno, ale především z toho důvodu, že **Pavol Seriš** „hledá hranice divadla jednoho herce“. A zatím je stále nenašel, což konečně potvrdí zanedlouho nová premiéra jeho představení DADA Revue v Divadle Bolka Polívky. „Keď prídem na scénu a predou mnou sedí tristo ľudí, nemám pocit samoty,“ říká v rozhovoru rodák z Trenčína, který mluví plynule například anglicky, francouzsky či norský, ale v Česku hraje výhradně ve své mateřské slovenštině (a v té také odpovídal na otázky).

Zanedlouho vás čeká v Divadle Bolka Polívky premiéra vaší nové inscenace DADA Revue. Podle anotace bude oslavou radosti ze života – je to dnes téma? Lidé mají spíš obavy.

Možno právě pro to, že se radost z života dnes moc nenosí. Obáv z budoucnosti je kvůli vojne a energetickej kríze až až, tak prečo nevytvoríť divadlo, pri ktorom ľudia na svoje starosti aspoň jeden večer zabudnú? Prajem si, aby DADA Revue divákov nabíla pozitivnou energiou a chuťou do života.

Proč máte vy, doufám, že ano, radost ze života?

Mám, pretože stále žijeme v slobodnej krajine a ja ako divadelník môžem slobodne tvoriť a hrať. To za komunizmu tak samozrejme nebolo. Môžeme cestovať, učiť sa jazyky, byť v kontakte so svetom. A potom sú tu tie drobné ľudské radosti, napr. keď sa hrám s deťmi, jazdím na bicykli alebo idem na ryby.

Zatím byl před třemi roky vaší poslední sólovou inscenací Pozemšťan, příběh mimozemšťana, který chtěl žít na Zemi, ale nechápal všechno, co se tu děje... Tehdy jste ji označil za své asi nejosobnější dílo – kdybyste Pozemšťana psal dnes, udělal byste něco jinak?

Určite by som ho dnes napísal inak, pretože sa meníme my a mení sa i svet okolo nás a tri roky je dlhá doba. Ale Pozemšťan už je hotová inscenácia, ktorá sa blíži k svojej 50. repríze a nepotrebuje zásadné zmeny. Jasné, niečo sa od premiéry vyškrtlo, niečo sa časom pridalo, ale dôležité je, že hra drží pokoje a neustále baví mňa i divákov.

Nezhoršuje současná hyperkorektnost komikům práci? Zvažujete, z čeho si vůbec ještě můžete dělat legraci?

Ťažko povedať, či nám to zhoršuje prácu, pretože každý komik má

DADA Revue Pavola Seriše, inscenáci na pomezí divadla a stand-up comedy, uvede v premiéře Divadlo Bolka Polívky 21. ledna 2023.

svoje hranice a svoj vkus a štýl. Každý si môže zvoliť svoje témy, mieru vulgárnosti, štýl vyjadrovania, atď. Nechcem vo svojich hrách nikoho urážať a vety a slová pri písaní zvažujem. Ale na druhej strane si nechcem zväzovať ruky hyperkorektnosťou, pretože tvorba je nádherná keď je slobodná a spontánna.

Covid přinesl velké problémy především umělcům, kteří potřebují publikum, hercům a divadlům... Jak jste to zvládli? Máte rodinu, malé děti...

Nebudem tvrdiť, že to bolo jednoduché. Živí ma predovšetkým hranie

a keď vám kvôli reštrikciám na pol roka zakážu hrať a pridete o desiatky predstavení, je jasné, že vaše výdaje sú vyššie ako príjmy. Hlavne keď máte hypotéku, dve malé deti a manželku na materskej. Žili sme z úspor a chvalabohu som mal aspoň nejaké honoráre z pohybových spoluprác v rôznych divadlách. Čo mi však chýbalo omnoho viac ako financie, bolo samotné hranie a kontakt s publikom. To je významná časť môjho bytia.

Vy jste si vždycky zakládal na tom, že nechcete brát nabídky nekonečných seriálů nebo

inzerce

KOMPLEXNÍ ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ S VLASY POMOCÍ TRICHOLOGIE

- Dermokosmetika
- Vyšetření z kapky krve
- Transplantace vlasů

Clinical Hair&Health Trichologická poradna
Horníkova 34, 628 00 Brno Líšeň

+420 773 762 885 | www.tricho.cz | www.robotickatransplantace.cz

účinkování v reklamě – pořád to platí?

Áno, zatiaľ sa tomu úspešne vyhýbam. Neláka ma hrať v nekonečnom seriáli, ktorý je zle napísaný a narychlo natočený. Čo sa týka reklamy, za poslednú dobu mi prišlo niekoľko ponúk, ale väčšinou sa mi neľúbil scenár a s vďakou som odmietol. Možno časom príde niečo zaujímavejšie, uvidíme. Každopádne chcem robiť veci, ktoré ma bavia a tešia.

Podepsal jste se také pod několika pohybovými spolupracemi pro „kamenná“ divadla, naposledy pro Národní divadlo Brno a inscenaci Starý dobrý Nový (Oldřich). Dovedete si představit, že byste nastoupil do stálého angažmá?

Vyhovuje mi byť na voľnej nohe a byť pánom svojho času. Napr. tohtoročné leto som si rozdelil tak, že v júli som stále hral, mal som 16 predstavení, z jedného festivalu som utekal na druhý a bola to fuška. Ale potom som zas celý august oddychoval, šli sme k moru a užili si rodinný čas. Nevieť či by som bol so svojou povahou voľnomyšlienčár dobrý zamestnanec. Som však za pohybové spolupráce vďačný, pretože som v kontakte s cínou a mám rád proces tvorby.

Už pátým rokem taky učíte na JAMU, kterou jste sám absolvoval, vlastně ne tak dávno, protože nejprve jste vystudoval jazyky na Masarykově univerzitě. Co a jak se snažíte svým studentům především vštípit?

Na JAMU učím len zahraničných študentov, ktorí prichádzajú do Brna z Európy v rámci projektu Erasmus. Hodiny mám rozdelené do dvoch častí: písanie a fyzické cvičenia. Snažím sa študentom predať základy autorského divadla, povzbudiť ich vo vlastnej tvorbe, či už na papier alebo s vlastným telom. Každý semester mám veľmi rôznorodú skupinku: Španieli, Taliani, Nemci, Poliaci, Briti a ďalší; všetko mladí ľudia s vášňou pre divadlo. A je dobré, že som vďaka učeniu stále v kontakte so svojou alma mater.

Na repertoáru máte šest, s DADA Revue to brzy bude sedm, monodramat. Proč vás baví, až na výjimky, být na jevišti sám?

Pretože je to výzva a tá ma naplňa. Že to, čo si sám napíšem, môžem hrať a zveľaďovať na pódiu. Ale popravde nikdy tam nie som úplne sám, lebo hrám pre dav ľudí a sme v tom spolu. Divadlo je dialóg javiska a hľadiska, bez diváka nemôže existovať. Keď prídem na scénu a predom mnou sedí tristo ľudí, nemám pocit samoty.

Mezi ty výjimky patří úspěšná inscenace s vaším spolužákem z JAMU Filipem Tellerem, Čecháčci a Čoboláci nebo klauniáda o etiketě Takt, kterou hrajete v Divadle Husa na provázku. Ne připravujete zase něco nového s dalšími herci?

Momentálne sa naplno sústreďujem na premiéru DADA Revue, ktorá bude 21. januára u Bolka. Do toho dávam všetku svoju energiu. Nakúpil som si

v lete niekoľko nových kníh v angličtine o písaní a stand-up comedy, tie si postupne čítam a spracúvam. Prechádzam si všetky zápisníky a notesy z posledných troch rokov a vidím, že aj počas covidu sa toho veľa napísalo a teraz z toho môžem čerpať. DADA Revue nebude mať jednotný príbeh a jednotiaci charakter, budem voľne strieďať nielen témy, ale i žánre a vyjadrovacie prostriedky. A čo sa týka hry s ďalšími hercami, tak máme už vyše roka v šuplíku nejaké nápady s Ankou Polívkovou, ale na to sme si zatiaľ nenašli čas. Sme však mladí a máme všetko pred sebou. ☺

Poněkud překvapivá otázka na závěr. Co vám vadí na hořčici? To, že ji nemáte rád, dokonce deklaruje ve své charakteristice na webových stránkách... Jinak všechno ostatní jíte?

Nemám rád horčicu, lebo mi nevonía. Taktiež mi nechutí majonéza, chren

či tatarka. A nepijem ani kávu, ktorú som si dal raz v mladosti a prišlo mi nevoľno. Aj keď žiť v Brne a nepiť kávu je ako žiť pri mori a nevedieť plávať, ale zatiaľ mi to ľudia tolerujú. ☺ ■ (jih, foto: David Konečný)

Pavol Seriš

- naroden 23. 4. 1986 v Trenčíne
- po maturitě na gymnázium vystudoval angličtinu a literaturu a norštinu a literaturu na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně
- v roce 2010 nastoupil do Ateliéru klaunské scénické a filmové tvorby na JAMU, kde pokračoval v doktorském studiu v oboru dramatická umění, které zakončil doktorátem
- žije autorským divadlem, patří k průkopníkům stand-upu u nás, ale věnuje se i kreslenému humoru nebo krátkým filmům
- spolupracuje s Divadlem Bolka Polívky

Přejeme všem šťastný a úspěšný rok 2023
a splnění všech přání.

Stvořena pro nekonečnou inspiraci.

Zcela nová Sportage.

Movement that inspires

AGROTEC a.s.
Chrlická 1153, 664 42 Modřice
Tel.: 548 133 850 | www.agrotecauto.cz

Kontaktujte naše
prodejce:

Dana Šardická
M +420 724 556 782
E sardicka@agrotec.cz

Jakub Kludský
M +420 727 856 560
E kludsky@agrotec.cz

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ (WLTP). Kia Sportage: 4,9–7,3 l/100 km 125–166 g/km. Vyobrazení vozů je pouze ilustrativní a může obsahovat doplňkovou výbavu. Pro bližší informace navštivte www.kia.com.

inzerce

SeniorPas

JEN PRO VÁS!

Užijte si
Vaše slevy
a výhody
po celé
ČR!

- ▶ SLEVOVÁ KARTA PRO OSOBY NAD 55 LET ZDARMA
- ▶ VÍCE NEŽ 3.000 POSKYTOVATELŮ SLEV V CELÉ ČR
- ▶ CELOROČNÍ SLEVY OD 5 DO 50 %
- ▶ BONUSOVÉ A SEZÓNŇNÍ SLEVY
- ▶ CESTOVÁNÍ, UBYTOVÁNÍ, ZDRAVOTNICTVÍ, WELLNESS ...

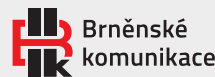
SENIOR PASY • Mendlovo nám. 1a, 603 00 Brno
tel.: 725 534 865 • e-mail: info@seniorpasy.cz

Projekt Senior pasy
je financován Jihomoravským krajem

jihomoravský kraj

▶ Registrujte se **ZDARMA** na www.SeniorPasy.cz

Volná pracovní místa

Do našeho týmu nyní hledáme kolegyni/kolegu, která/který bude pracovat na pozici

Jsme městská firma, sídlící 10 minut od centra Brna, s vlastním parkovištěm pro zaměstnance. Děláme zejména inženýrskou činnost dopravních a pozemních staveb, projekční činnost a majetkoprávní přípravu chystaných staveb. Zpracováváme prognózy, plány a modely dopravy. Ve městě spravujeme a udržujeme v činnosti světelnou signalizaci na křižovatkách, dopravní značení, dohlížíme na stav komunikací a dopravních staveb vč. tunelů. Jsme také pověřeni organizací dopravy v klidu. Máme šikovné geodety, staráme se o zimní a letní údržbu komunikací a centrální řízení dopravy v Brně.

Co Vás u nás na této pozici čeká?

- Práce s různými technologiemi v rámci systémů řízení dopravy světelnými signály (semafory).
  - Servisní práce v terénu na softwarových systémech světelně řízených křižovatek, sčítačů dopravy apod.
  - Servisní úkony na kabelových rozvodech těchto systémů.
  - Údržba sloupů, návěstidel, zdrojových systémů – s tím související práce ve výškách na vysokozdvizné plošině.
  - Práce na dispečerském stanovišti a spolupráce s dispečerským řídicím pracovištěm.
  - Trasování kabelového vedení.
- Budete pracovat v menším kolektivu lidí (10–15), zpravidla ve dvojici.

Pokud vás tato práce zaujala, rádi Vás poznamé! Máte-li:

- ÚSO vzdělání v oboru elektro,
- osvědčení o absolvování vyhlášky 50/1978 Sb. (platné osvědčení §6) – pokud Vám uplynula platnost, můžeme zajistit potřebné školení,
- řidičský průkaz sk.B – denně budete jezdit v rámci Brna na vybraném okruhu. Jste ve výhodě, pokud vlastníte řidičák sk.C + profesní průkaz – 1–2x týdně bude třeba řídit vysokozdviznou plošinu,

pak se nám určitě ozvěte, protože Vám máme co nabídnout.

- Pracovat budete převážně od 6 do 14:30 hodin.
- Podle potřeb se nad rámec pracovní doby budete v pravidelných předem stanovených intervalech podílet (např. týden měsíčně) na servisní pohotovostní službě – přesčasy jsou propočteny.
- Dostanete 5 týdnů dovolené, příspěvky do penzijního/životního spoření, stravenky a příspěvky na sportovní aktivity.
- Až pojedete na dovolenou, dostanete na ni od nás příspěvek.
- S kolegy budete řešit věci i na dálku – proto budete mít služební telefon včetně příspěvku na firmovní tarif.
- Ke mzdě dostanete odměny – za dobrou práci, a také odměnu při pracovním a životním výročí.
- Podporujeme naše zaměstnance v osobním rozvoji účastí na školeních a profesních kurzech.
- Jsme ferozí a přátelští, sportovní duch nám nechybí (máme fotbalový a hokejový tým), v létě grilujeme, bavíme se na vánočním večírku.

Nastoupit můžete ihned!

Písemně zpracovaný motivační dopis a strukturovaný životopis zašlete vedoucí mzdové a personální agentury paní Daniele Slámové – slamova@bkom.cz

Přežít mrazivou zimu

pomáhají zvěři myslivci

Zasněžená idyla...? Pro zaměstnance Lesů města Brna je zima náročným obdobím, protože je potřeba zajistit, aby ji hlavně lesní zvěř přečkala bez úhony.

Stromy i rostliny se ponoří do vegetativního klidu, tažné ptačtvo odlétne za teplem a potravou, jezevec zimu přespí v dobře zateplené noře, ale co ostatní? Lesní zvěř k přečkání zimy sice získá nový hustý kožich, většinou se sdružuje ve větších skupinách, ale společně s ptáky je čeká zdlouhavý boj s hladem a chladem. K pastvě se prohrabává,

pokud není zem zmrzlá a není sníh. Jinak však musí spoléhat i na péči myslivců, kteří jim v tomto období voží do krmelců porci voňavého sena, obilného šrotu nebo sladké řepy. Nezapomínají ani sůl, kterou zvěř potřebuje také pro zvýšení odolnosti organismu i pro výměnu látek v těle.

Návštěvník lesa by se měl chovat tak, aby zvěř nerušil, a ta aby nemusela vynakládat drahocennou energii na útěk ze svého úkrytu nebo od krmelce. Hlavně pejskaři by měli držet své čtyřnohé miláčky na vodítku, protože zvěři jde při zběsilém úprku v mrazu a sněhu doslova o život.

Zima nepřináší jen strádání, ale mnohá zvířata se v zimě oddávají zasnubám. Je to z důvodu načasování mláďat na první jarní měsíce.

■ (sal, foto: Archiv LmB)

Co se děje v lese

Všechny stromy mají vegetační klid. U líšek začíná doba kaňkování, probíhá tok výra velkého.

Co dělají lesníci

Sbírají šišky smrku, borovice, modřínu, semínka jasanu, lípy a akátu. Provádějí mýtní úmyslnou těžbu listnáčů. Využívají sněhové pokrývky k těžbě dřeva v porostech, kde je nutno chránit přirozené zmlazení. Kontrolují ochranu proti okusu zvěří a funkčnost oplocení mladých kultur.

Co dělají myslivci

Leden je pro myslivce především měsícem intenzivní péče o zvěř, důležité je zajistit dostatečné přikrmování zvěře a klid v honitbě.

Právní poradna

Ztráty a nálezy

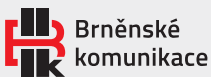

Občanský zákoník upravuje poměrně detailně také problematiku nálezu ztracených věcí. Nepřekvapivě musí náleze ztracenou věc vrátit tomu, kdo ji ztratil. Nejde-li vlastníka zjistit, musí náleze oznámit nález obci,

na jejím území byla věc nalezena. To ale neplatí pro věci nalezené ve veřejném dopravním prostředku – v takovém případě je třeba odevzdat nález provozovateli dopravního prostředku, který s ním naloží dle svého přepravního řádu – anebo jej jako náleze předá obci. Obec následně podnikne kroky k vrácení ztracené věci vlastníku nebo případně alespoň vyhlásí nález, aby se o něj mohl jeho vlastník přihlásit. Pro náleze může být nález ekonomicky poměrně zajímavý – náleží mu totiž nálezná ve výši desetiny ceny nálezu. A navíc pokud uplynou tři roky od vyhlášení nálezu obcí, aniž by se majitel o věc přihlásil, nabude náleze dokonce vlastnické právo k nálezu. Nepoctivého náleze naopak stihne trest – nemá nárok na nálezná a vlastníkem nalezené a zatajené věci se nikdy nestane. Pokud vše vyjde najevo, bude povinen navíc nahradit škodu způsobenou vlastníku ztracené věci.

JUDr. Petr Večeřa, advokát
Advokátní kancelář Muzikář & Partners
www.muzikarparters.cz

inzerce

Brněnské komunikace

Volná pracovní místa

Do našeho týmu hledáme kolegyni/kolegu, která/který bude vyřizovat veškerou agendu související se zadáváním veřejných zakázek.

REFERENT pro veřejné zakázky

Jsmo městská firma, sídlící 10 minut od centra Brna, s vlastním parkovištěm pro zaměstnance. Děláme zejména inženýrskou činnost dopravních a pozemních staveb, projekční činnost a majetkoprávní přípravu chystaných staveb. Zpracováváme prognózy, plány a modely dopravy. Ve městě spravujeme a udržujeme v činnosti světelnou signalizaci na křižovatkách, dopravní značení, dohlížíme na stav komunikací a dopravních staveb vč. tunelů. Jsme také pověřeni organizací dopravy v klidu. Máme šikovné geodety, staráme se o zimní a letní údržbu komunikací a centrální řízení dopravy v Brně.

Pokud máte

- VŠ vzdělání právního zaměření a současně praxi v oblasti zadávání veřejných zakázek
- znalost a orientaci v zákonu o zadávání veřejných zakázek a v další příslušné legislativě

a současně také umíte

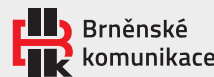
- připravit a tvořit smluvní dokumenty
- logicky a analyticky uvažovat, být samostatná/samostatný
- odolávat stresu
- přesně vyjádřit a formulovat své požadavky
- pracovat na PC (MS Office)
- řídit auto (ŘP sk. B)

pak se nám určitě ozvěte, protože vám máme co nabídnout.

- pracovat v příjemném kolektivu a v hezké kanceláři
- pracovat v režimu pružné pracovní doby
- využívat širokou nabídku benefitů (5 týdnů dovolené, příspěvky do penzijního/životního spoření, stravenky, příspěvky na sportovní aktivity, příspěvky na dovolenou, služební telefon včetně příspěvku na firemní tarif, odměny dle pracovního výkonu, odměny při pracovních a životních výročích)
- zvýšit svůj osobní růst formou školení, profesních a vzdělávacích kurzů

Nástup možný ihned.

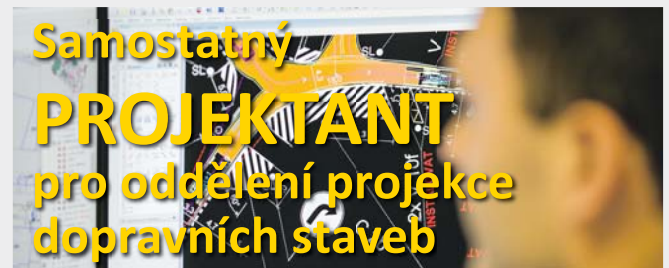
Písemně zpracovaný motivační dopis a strukturovaný životopis zasílejte na adresu slamova@bkom.cz

Brněnské komunikace

Volná pracovní místa

Do našeho týmu nyní hledáme kolegyni/kolegu, která/který bude pracovat na pozici

Samostatný PROJEKTANT pro oddělení projekce dopravních staveb

Jsmo městská firma, sídlící 10 minut od centra Brna, s vlastním parkovištěm pro zaměstnance. Děláme zejména inženýrskou činnost dopravních a pozemních staveb, projekční činnost a majetkoprávní přípravu chystaných staveb. Zpracováváme prognózy, plány a modely dopravy. Ve městě spravujeme a udržujeme v činnosti světelnou signalizaci na křižovatkách, dopravní značení, dohlížíme na stav komunikací a dopravních staveb vč. tunelů. Jsme také pověřeni organizací dopravy v klidu. Máme šikovné geodety, staráme se o zimní a letní údržbu komunikací a centrální řízení dopravy v Brně.

Co Vás u nás na této pozici čeká?

- Budete pracovat na pracovišti Útvaru dopravního inženýrství, oddělení projekce dopravních staveb, budete tedy řešit projekty dopravních staveb na území města Brna.
- Pracovat budete především na projektech týkajících se oprav a rekonstrukcí ulic a komunikací, řešení zastávkových prostorů, přechodů pro chodce, chodníkových ploch apod.
- Naše projekční kancelář má sedm zaměstnanců a dokumentace zpracováváme ve všech potřebných stupních, tedy od studií po dokumentace pro realizaci stavby.
- V našem kolektivu rádi přivítáme zkušené projektanty i absolventy, které zaškolíme.

Pokud vás tato práce zaujala, rádi Vás poznamé!

- Máte-li:**
- vzdělání VŠ stavebního (zaměření na pozemní komunikace), ale i šikovný středoškolač je vítán,
  - dobrou znalost programů CAD (Microstation výhodou, AutoCad může být),
  - předpoklady pro projekční činnost dopravních staveb, dopravních opatření,
  - dobré vyjadřovací schopnosti a samostatnost pro jednání s úřady,

- praxi, případně autorizaci v oboru (což je výhodou),

pak se nám určitě ozvěte, protože Vám máme co nabídnout.

- Dostanete 5 týdnů dovolené, příspěvky do penzijního/životního spoření, stravenky a příspěvky na sportovní aktivity.
- Až pojedete na dovolenou, dostanete na ni od nás příspěvek.
- S kolegy budete řešit věci i na dálku – proto budete mít služební telefon včetně příspěvku na firemní tarif.
- Ke mzdě dostanete odměny – za dobrou práci, a také odměnu při pracovním a životním výročí.
- Podporujeme naše zaměstnance v osobním rozvoji účastí na školeních a profesních kurzech.
- Jsme féroví a přátelští, sportovní duch nám nechybí (máme fotbalový a hokejový tým), v létě grilujeme, bavíme se na vánočním večírku.

Možnost nástupu: dle vzájemné dohody

Nabídky s profesním životopisem, motivačním dopisem a kontaktním spojením zasílejte na adresu slamova@bkom.cz

Ztratíte se v nové tropické Slasti

Slast na Zelném trhu je na brněnské scéně stálící už nějaký ten pátek. Podzemní labyrint, kterému dominují vodní dýmky, hudba doplněná blikáním neonových světel a originální míchané drinky, ale nedávno změnil koncept. Z místa se stěna plnými obměňujícími se výstav výtvarného umění se stal „tiki bar“. Tedy takový, pro který jsou typické nejen promyšlené koktejly, ale také tematický interiér inspirovaný lehce romantizovanou představou o tropických kulturách. V nové

řádková inzerce

Slasti se nechte unášet na vlně exotických destilátů, čerstvého ovoce a hravých kombinací. Změna výzdoby podzemním chodbám na mysterióznosti nijak neubrala. Toulejte se spleťnými chodbami a zákoutími a užijte si neobyčejný večer v brněnském podzemí. ■ (dd, foto: D. Dvořáková)

Workshopy a lokální tvůrci. Pavučina snů láká

Radši v rukách držíte výrobek od lokálních tvůrců než věci ze sériové výroby, které k vám cestovaly přes celý svět? Pokud ano, zajděte se podívat do nedávno otevřeného obchodu **Pavučina snů** na začátku Václavské ulice. V obchůdku najdete vše možné, od šperků vyrobených z měsíčních kamenů přes sójové svíčky až po háčkované čepice, čelenky nebo šály. Pavučina snů si zakládá na podpoře menších českých tvůrců, těšit se tak můžete na

lokální výrobky a unikátní kousky, které jinde jen tak nenajdete. Užít si navíc můžete nejen prohlížení a nakupování, ale také workshopy, které Pavučina snů pořádá. Pod vedením zkušených tvůrců a tvůrkyň se naučíte třeba už zmíněné háčkování nebo splétání lapače snů. Obchůdek je otevřený od pondělí do soboty pro všechny, kteří rádi tráví čas kreativně a chtějí se něčemu přiučit nebo s oblibou brouzdají mezi regály plnými unikátních výrobků. ■ (dd, foto: D. Dvořáková)

Halušky různě. Se zkušenostmi z Masterchefa

Patříte k milovníkům halušek a rádi ochutnáte i jiné, méně obvyklé variace, než jsou ty brynzové se slaninou? Pak jsou **Halušky** soutěžící z Masterchefa Ivky Malecové to pravé místo pro vás. Nápad otevřít si restauraci s tímto typickým slovenským jídlem se rodil už dlouhou dobu, shodou okolností pak samotné datum spuštění provozu padlo na den, kdy Ivka Malecová z kuchařské soutěže na televizních obrazovkách vypadla. Svůj vysněný podnik ale má. Halušky mají vlastní rozvoz a je možné si je objednat přímo přes web maleciva.cz nebo rozvoz jídla Wolt, případně si na nich můžete pochutnat v restauraci Šnyt na Vinohradech. S neobvyklými variacemi to nepřeháněli, celkově si můžete vybrat z deseti druhů halušek, od těch klasických brynzových přes ty s paprikášem nebo vajíčkové s trhaným vepřovým, až po castingové halušky na styl pirohů s tvarohem a cibulkou. Vyberou si i ti, kteří radši sladké, v menu totiž najdete i halušky s mákem nebo s máslem a kakaem. Objednat si je můžete od pondělí do soboty v časech kolem oběda. ■ (dd, foto: Archiv Halušky)

Ostatní

- Udělejte radost svým blízkým krásným pohledem :) Mrkněte na www.PePe.cz
- VivatVinum.cz - o víně v Brně. Kalendář akcí, přehled vinoték, novinky brněnských vinoték.
- HledamVino.cz - vše o víně. Zpravodajství, přehledy, kalendář. Tipy a rady, jak se vyznat ve víně.

Služby, řemeslníci

- Opravím počítač / seřídím. P.Beller@seznam.cz, tel.: 776 187 490

Řádkovou inzerci do Šaliny zadávejte výhradně prostřednictvím webu

www.salina-brno.cz

Nábor inzerce do časopisu Šalina

- **Zdeňka Laštůvková** – lastuvkova@ccb.cz, tel.: 539 007 971, mobil: 604 210 052
- **Karel Matoušek** – matousek@ccb.cz, tel.: 539 007 976, mobil: 604 210 063
- **Jan Příkryl** – prikryl@ccb.cz, mobil: 604 210 057

Pokračuje kampaň dopravního podniku #JezdiMHD.

Městskou dopravu využívají i brněnské osobnosti

Brněnský dopravní podnik pokračuje v informační kampani s názvem #JezdiMHD. Šestnáct známých Brňanů popisuje svůj vztah k veřejné dopravě. DPMB navazuje na jarní kampaň, ve které poukázal na fakt, že cestovat vozy městské hromadné dopravy se v době neustálého růstu cen vyplatí.

Lékařka, sportovci, blogerka, ředitelé významných brněnských institucí či umělci. DPMB oslovil „známé“ Brňany, kteří využívají veřejnou dopravu, aby se stali tváří pokračující kampaně #JezdiMHD. „Podtitul kampaně zní „Důvod se vždy najde“ a je tomu opravdu tak. Každý nemusí MHD využívat několikrát za den, ale pokud jsou naše vozy alternativou k autu, motorce či kolu, budeme vždy rádi, když se s námi lidé svezou“, uvedl generální ředitel DPMB Miloš Havránek.

Kampaň vznikla v uplynulých třech měsících. Tváře osobností mohou cestující vidět na letáčích, ale i ve videích. „Chtěl bych všem účastníkům

poděkovat. Focení a natáčení se účastnili ve svém volném čase a bez nároku na honorář či jinou odměnu“, dodal Havránek.

Rychlost, cena nebo taky pohodlnost. To jsou hlavní důvody, které v kampani jako pozitiva MHD zaznívají. „Máme točnu přímo u domu, je pro nás časově i logisticky mnohem jednodušší, když jedeme s dětmi do centra, nasednout do šaliny, než se všichni balit do auta“, prozradil Tomáš Bábek, dráhový cyklista. Městskou hromadnou dopravu také pravidelně využívá například Pavel Konzbul, diecézní biskup brněnský: „MHD jezdím rád. Je to rychlejší, je to levnější, člověk se také dostane mezi lidi. Navíc můžete v tramvaji nebo trolejbusu zažít i nějaká překvapení.“

Mezi dalšími osobnostmi, které jsou tvářemi kampaně najdete například moderátora Aleše Zbořila, Lenku Mekiňovou – lékařku Centra reprodukční medicíny, FN Brno a LFMU, Michaelu Salačovou – autorku blogu coolbrnblog nebo

písníkáře Pavla Čadka. O jejich důvodech, proč MHD využívají si, přečtete ve vozech MHD, hlavně v šalinách a taky na sociálních sítích podniku.

■ (bar, foto: DPMB)

Ve zkratce

Brněnský dopravní podnik hodlá i v příštím roce dbát na zvyšování komfortu pro cestující. Počítá s přestavbou dvou zastávek MHD na bezbariérové – Antonínské v obou směrech a Pionýrské ve směru z centra. Dále také DPMB plánuje doplnění 12 přístřešků, kromě uvedených dvou zastávek to bude například na Výstavišti u hlavního vstupu nebo v Bystrci, ve smyčce na Rakovecké.

■ (red)

PROBÍHAJÍCÍ UDÁLOSTI, ZMĚNY A VÝLUKY

Výstavba VMO v ulici Žabovřeské

V rámci výstavby další části velkého městského okruhu v Žabovřeské ulici je přibližně do měsíce dubna roku 2023 pro tramvaje neprůjezdný úsek Pisárky – Bráfova. V této souvislosti jsou na linkách MHD realizována následující dlouhodobá opatření:

■ **Tramvajová linka 1** je zkrácena pouze na úsek Řečkovice – Pisárky, společná výstupní a nástupní zastávka je ve smyčce Pisárky.

■ **Tramvajová linka 3** je posílena a všemi spoji je vedena v celé trase až do Bystrce na Rakoveckou.

■ **Tramvajová linka 10** je ve směru od Stránské skály / Novolíšeňské / Geislerovy vedena od Hlavního nádraží (zastávky u smyčky trolejbusů) po trase: Malinovského náměstí – Česká – Konečného náměstí – Vozovna Komín – ZOO – Bystrc, Ečerova. Linka 10 je rovněž posílena a je v provozu celotýdenně od 5 do 23 hodin.

■ **Tramvajová linka 11** zajišťuje v trase Komín, smyčka – Vozovna Komín – Stránského – Bráfova místní obsluhu a napojení zastávek Bráfova a Stránského k přestupnímu bodu Vozovna Komín. Zastávky Bráfova a Stránského obsluhuje kyvadlově pouze po koleji ve směru do Bystrce. Provozní doba je celotýdenně od 5 do 23 hodin.

■ V úseku Vozovna Komín – Pisárky (– Mendlovo náměstí) je ve formě náhradní dopravy posílen provoz **okružních autobusových linek 44 a 84** operativním vkládáním posilových spojů, zejména pro zajištění pravidelnosti provozu a potřebné kapacity.

Výstavba VMO na Tomkově náměstí a v ulici Provazníkově

V rámci výstavby další části velkého městského okruhu v Provazníkově ulici a na Tomkově náměstí je přibližně do roku 2024 pro trolejbusy neprůjezdný úsek Merhautova – Tomkovo náměstí – Židenice, kasárna. V této souvislosti jsou na linkách MHD realizována následující dlouhodobá opatření:

■ **Trolejbusové linky 25 a 26** jsou ve směru od centra odkloněny ze zastávky Provazníkova do smyčky Štefánikova čtvrť, kde je přestup na autobusy směr Židenice a Vinohrady.

■ Pro základní obsluhu Vinohrad a Líšně je zavedena **trolejbusová linka 27** v trase Židenice, Stará osada – Pálavské náměstí – Novolíšeňská – Líšeň, Jírova.

■ **Autobusová linka 57** je z Merhautovy prodloužena přes Tomkovo náměstí až do Vinohrad na Pálavské náměstí, kde nahrazuje trolejbusové linky 25 a 26 (bylo zrušeno prodloužení vybraných spojů do Obrán, sídliště).

■ V celotýdenním režimu je v provozu **autobusová linka 72** v trase Technologický park – Záhřebská – Semilasso – Královo Pole, nádraží,

a ve špičkách pracovních dnů je pak prodloužena o úsek Poliklinika Lesná – Štefánikova čtvrť – Tomkovo náměstí – Obrány, sídliště.

■ Rovněž je v rámci aktualizovaných opatření noční autobusová **linka N94** odkloněna ve směru z Obrán k Hlavnímu nádraží přímo ulicí Valchařskou, přičemž v daném směru vynechává zastávku Karlova a zastávku Maloměřický most obsluhuje společně s tramvajovou linkou 4.

PŘIPRAVOVANÉ ZMĚNY, VÝLUKY A OPATŘENÍ V PROVOZU

Provoz městské dopravy v Brně na přelomu roku

■ **V pracovních dnech do 2. ledna 2023** je doprava na linkách 1 až 84 vedena podle jízdních řádů pro PRACOVNÍ DNY – PRÁZDNINY a rovněž nepojedou zvláštní autobusové školní linky a spoje.

■ **Na Silvestra 31. prosince 2022** budou pro linky 1 až 84 platit do 20 hodin jízdní řády pro SOBOTU. Systém denních linek pak postupně ukončí provoz a dále pojedou jen noční autobusové linky N89 až N99 se spojením v uzlu Hlavní nádraží v časech 21:00 – 21:30 – 22:00 – 22:30 – 23:00 hod. a dále v běžném nočním provozu až do 7:00 hodin

Co chystá DPMB v příštím roce

Také brněnský dopravní podnik vzhledem k nutným úsporám omezil plánované stavební investice. Přesto do oprav tratí, kabelových tras a dalších objektů investuje až 577 milionů korun. Na některé projekty má příslibemou dotaci od města Brna.

■ Stavba vratné smyčky v Pisárkách

V roce 2023 DPMB zahájí stavbu dlouho připravované vratné tramvajové smyčky v oblasti zastávky Lipová. Vybudování smyčky umožní zrušit zbytečné manipulační jízdy tramvají, které se na cestě do pisárské vozovny ze směru od Bystrce musí jezdit otáčet až na Mendlovo náměstí. Realizací toho projektu tak dojde k časovým i finančním úsporám, které podnik vyčíslil až na 6 milionů korun ročně. Součástí stavby je i kompletní vybudování nového kolejového rozvětvení ve vozovně Pisárky a úprava zpevněných ploch pro odstavování tramvají.

Termín: předpokládané zahájení výstavby v lednu 2023 a dokončení v létě 2024
Cena: v roce 2023 by mělo být proinvestováno přibližně 320 milionů Kč

■ Modernizace tramvajové trati Vídeňská, v úseku Bohunická – Moravanské Lázně

Celková modernizace tohoto úseku bude spočívat především v kompletní rekonstrukci kolejového roštu a sanace podloží včetně odvodnění. Díky použití moderních odhlučňovacích prvků dojde ke snížení hlukosti z tramvajové dopravy. Součástí stavebních úprav je i úplná změna systému trolejového vedení a rekonstrukce napájecích kabelů. Díky modernizaci tratě budou tramvaje v tomto úseku jezdit rychlostí 60 km/hod., čímž dojde ke zkrácení dojezdových časů.

Termín: červen–září 2023, výluka MHD červenec–srpen 2023

Cena: 130 milionů Kč

Tato stavba se uskuteční pouze pokud na ni DPMB najde vhodnou investiční dotaci.

■ (red)

následujícího dne. Přibližně do 2 hod. budou souběžně s nočními autobusovými linkami jako posila v exponovaných úsecích v provozu tramvajové linky 1, 4, 8 (s odklonem do Starého Lískovce), 9 a 12, příp. vybrané posilové autobusy.

■ **Na Nový rok 1. ledna 2023** pojedou všechny linky dle jízdních řádů pro NEDĚLE, tj. včetně nedělního podvečerního a večerního posílení linek 12 a 72.

Oprava mostních konstrukcí Otakara Ševčíka × Ostravská

Z důvodu etapové opravy povrchu mostních konstrukcí na mimoúrovňové křižovatce Otakara Ševčíka × Ostravská se v průběhu měsíce ledna 2023 v rámci I. etapy předpokládá zahájení následujícího opatření na linkách MHD:

■ **Autobusová linka 44** pojedou v úseku Tržní – Škroupova odklonem přes zastávku Spáčilova a dále ulicemi Olomouckou a Černovickou (nevychází žádnou zastávku).

■ **Autobusová linka 84** pojedou v úseku Otakara Ševčíka – Autobusové nádraží odklonem ulicemi Tábořskou, Životského a Olomouckou, přičemž vynechá zastávky Škroupova a Tržní. Na odklonové trase obslouží zastávky Buzkova, Geislerova, Životského, Masná a Hladíkova (v přeložené poloze v ulici Masné).

■ **Noční autobusová linka N89** pojedou ve směru na letiště Tuřany po shodné odklonové trase s linkou 44 přes zastávku Spáčilova, ve směru z letiště Tuřany pak pojedou po odklonové trase ulicemi Tábořskou (shodně s linkou N98), přičemž obslouží všechny nácestné zastávky, ale vynechá v tomto směru zastávku Škroupova.

Provoz dopravy v období pololetních prázdnin

V **pátek 3. února 2023** (pololetní prázdniny) bude doprava na linkách 1–99 vedena podle jízdních řádů platných pro PRACOVNÍ DNY – PRÁZDNINY a nebudou v provozu zvláštní autobusové

školní spoje a linky 885–888. U regionálních linek doporučujeme sledovat příslušné inverzní poznámky.

Změny výše uvedených informací vyhrazeny. Věnujte prosím pozornost průběžně doplňovaným informacím o změnách v dopravě a dalších opatřeních na našich webových stránkách www.dpmb.cz. Rovněž lze využívat službu Newsletter – automatické zasilání aktuálních informací o změnách v dopravě prostřednictvím elektronické pošty, které lze přihlásit přímo na internetových stránkách www.dpmb.cz (frekvence zasilání informací dle aktuální situace minimálně 1× týdně). Na změny v dopravě upozorňujeme také na stránkách facebook.com/DPMBaktualne, na Twitteru @DPMBaktualne a @DPMBnow a prostřednictvím mobilní aplikace DPMBinfo. Děkuje za pochopení. Odbor přípravy provozu

Dopravní podnik pokračuje v projektu Mario

První případ stavby trolejbusu v brněnském dopravním podniku začíná v roce 2014. V té době se tu přestaly provádět generální opravy trolejbusů 14Tr a 15Tr a vyhlídka na provádění těchto oprav na typech 25Tr byly téměř nulové. Podařilo se však nákup kloubových trolejbusů a současně se investovalo do vozidel dalších trakcí, a tak se objevila myšlenka, jak ušetřit. Po řadě jednání byla nakonec vysoutěžena vítězná varianta s dodavatelem autobusové části od společnosti SOR a elektrickou výzbrojí od Rail Electronics. Vznikl pěkný a funkční trolejbus, z různých důvodů se však nepodařilo v projektu pokračovat.

Snahy v dané oblasti však zastaveny nebyly. DPMB vypsal další soutěž a následující veřejná zakázka skončila vítězstvím stejných dodavatelů, tentokrát s modernější karoserií TNS. První trolejbus, nebo spíše bus, přijel do dílen v Komíně loni 1. září. Dodavatelé již v té době začali doručovat hlavní komponenty a bus byl postupně na různých pracovištích „ověšovaný“ nutným vybavením, až se z něj stal na pohled

trolejbus. Mohlo se začít s návrhem rozložení kabeláže, následně se rozjela i výroba jejího prototypu a montáž na vozidlo. Poté přijeli IT odborníci od dodavatele střešního kontejneru, kteří na voze začali jeden komponent po druhém oživovat a nastavovat je.

Protože trolejbus typu TNS 12 není pro provoz v ČR homologován, začalo první kolo různých měření, testů a zkoušek, následovala žádost na Drážní úřad o zahájení zkušební provozu. Pokud půjde vše hladce, trolejbus najezdí potřebné množství kilometrů po Brně bez cestujících tak během pěti týdnů. Následovat bude vyhodnocení a další schválení Drážního úřadu, tedy povolení zkušební provozu s cestujícími. A na jeho konci bude trolejbus schválený pro běžný provoz. Uzavřená rámcová smlouva dovoluje DPMB popsáním způsobem vyrobit až 40 trolejbusů TNS 12. Tento trolejbus vychází cenově velice příznivě, a to 7,5 milionů Kč oproti běžně dodanému vozidlu, které je o 3 miliony dražší. ■ (mč)

Tramvajová trať do Králova Pole.

K prodloužení do smyčky Královo Pole, střelnice došlo před 50 roky

Rostoucí městská část Královo Pole vyžadovala i odpovídající rozšíření kapacity veřejné dopravy. Od počátku provozu byla spojena hlavní tratí po dnešní Palackého třídě. Souběžně se rozvíjela tramvajová doprava i v západní části, a to na dnešní lince 12.

Původní konečná stanice, dnešní smyčka Červinkova (od roku 1961), začínala být pro rozrůstající se zastávku Královo Pole vzdálená a panelová výstavba v oblasti ulice Herčíkovy byla hlavním impulsem k prodloužení této trati. K otevření prodlouženého úseku od smyčky Červinkova do smyčky v sídlišti Královo Pole, označené jako Královo

Pole, střelnice (podle blízké sportovní střelnice) došlo 16. 12. 1972, tedy před 50 roky. Jednalo se o úsek dlouhý asi 500 metrů, na kterém nebyla další nácestná zastávka, ukončený jednokolejnou smyčkou po levé straně Purkyňovy ulice. Dnes je v tomto prostoru část sjezdové rampy z ulice Hradecké. Většina spojů byla tak ukončena až zde a smyčka Červinkova (Tesla) získala význam jen pro posilové a špičkové spoje.

Západní část Královo Pole tak byla postupně obsluhována linkami 12, 13, 16, 20 a 22. Po reorganizaci MHD v roce 1995 zajišťovaly provoz linky 12 (pouze do smyčky Červinkova) a 13 (do smyčky

Střelnice). Tento stav trval až do roku 2008, kdy došlo k prodloužení trati do dnešní smyčky Technologický park, zrušení smyčky Střelnice a vytvoření nové zastávky Technické muzeum. Obě dosavadní linky byly prodlouženy do nové kapacitní smyčky napojené také k areálu vozovny Medlánský od západu.

Od roku 2012 je trať obsluhována již pouze linkou 12 v trase Komárov – Technologický park, která kapacitně spojuje severní část města s jižní. Prostor smyčky Královo Pole, střelnice byl rekultivován a dnes už bychom pozůstatky těžko hledali.

■ Ing. Tomáš Živna

Stateční strážníci přebírali medaile za zachráněné životy

Naplněný sál brněnské hvězdárny měl oči přilepené k projekční ploše. V rychlém sledu se na ní střídaly záběry ze zákroků brněnské městské policie. Byl to příznačný začátek vyhlášení tradiční akce Strážník roku. Udivené publikum očividně prožívalo pestrou paletu případů a hned v úvodu akce se přesvědčilo, že práce hlídek je všechno, jenom ne nudná a rutinní.

Medaile si tady převzali strážníci, kteří prokázali velkou statečnost nebo při zákrocích zachránili lidský život. Hlídky městské policie se dostaly do mnoha mezních situací, často závažných, občas i kuriózních, jak je v Brně dobrým zvykem. Stereotypní představy o tom, že se starají jen o dopravní přestupky, tady dostaly vážné trhliny.

„Bylo velmi zajímavé sledovat emotivní a prakticky jednotné reakce diváků. Neskrývali údiv nad případy nesmyslného vandalismu, dopadením

podezřelých z ozbrojené loupeže nebo přistiženými silně opilými řidiči. Strážníci také dali mnohokrát najevo svou hlubokou lidskost, třeba když vysílené starší dáme uvařili oběd, ze svého jí nakoupili a zařídili pomoc sociálních pracovníků,“ vypočítává Jakub Ghanem, mluvčí Městské policie Brno.

Vyznamenání Za Statečnost si převzali strážníci Petr Kanýz a Jaroslav Kovalenko, kteří z hořícího domu ve Starém Lískovci vyvedli třicet lidí. Trojice Jan Maštera, Daniel Žemlička a Radek Holubář zase na Lesné zachránili z bytu zaplněného dusivým kouřem staršího muže se synem.

Není to jako v televizi

„Vykopávání dveří není jako v televizi, kde policista jednou kopne a rozlétnou se. Tyto navíc byly bezpečnostní. Asi po devíti prudkých kopech se konečně vytvořila mezera, ale nohu jsem měl ukrutně bolavou. Poprosil

jsem nového kolegu, kterého jsme právě zaškolovali, aby do nich ještě kopl, a dveře se napoprvé rozlétly. Dodnes si jeden druhého navzájem dobíráme,“ líčí strážník Maštera, který je zároveň dobrovolným hasičem.

Zasmát se mohou i díky dobrému konci celé události. Hned po vstupu do bytu jim štiplavý kouř vniknul do očí. V téměř neprostupném šedočerném oblaku rozpoznali siluetu muže a vyprovodili ho do bezpečí. V bytě ale v oddělené místnosti netečně ležel jeho syn. „Dlouho jsem neviděl nikoho takhle tvrdě spát. V adrenalinové situaci mi připadalo jako věčnost, než se vzbudil. Nakonec jsem ho musel stáhnout za nohu z postele, aby začal reagovat,“ popisuje Jan Maštera.

Minská není Mlýnská. A naopak

Ocenění dostali i strážníci Pavel Kravecký a Dominik Vrbický, kteří

zachránili život vážně zraněnému epileptikovi. „Muž se při záchvatu poranil tak nešťastně, že tepenně krvácel hned ze dvou míst na těle. Kolegové u něj byli za několik desítek sekund. I při všem rozruchu na místě dokázali zjistit, že svědek nedopatřením poslal sanitku do Minské ulice místo do Mlýnské. Záchranáři ale velmi zdatně zastoupili a krvácení dovedně zastavili s využitím vybavení ze záchranářské brašny,“ líčí dramatické okolnosti Jakub Ghanem. Zdravotníky navedli na správnou adresu přes operační středisko.

Z vody stejně jako z parapetu

Uznání získali i strážníci z poříční jednotky Miroslav Bína a Michal Kopuleť, kteří shodou okolností při tréninku vytahování tonoucích z vody uviděli na Brněnské přehradě nedaleko Rokle mladíka, který se nedokázal udržet nad hladinou a bezradně máchal rukama.

„Na motorovém člunu se k němu bleskově přesunuli a vytáhli ho na palubu. Byl malátný, ztěžka se mu dýchal a stěžoval si na brnění rukou. Vysvětlil, že je neplavec a spadl z paddleboardu,“ říká Ghanem.

Další hlídky, ze středu Brna a pořádkové jednotky městské policie, byly nominovány za záchranu muže balancujícího na parapetu, jiná čtveřice strážníků také za vhodné zvolenou taktiku a profesionální zásah u dívky, která spolykala antidepresiva a chystala se skočit z mostu nedaleko Tomkova náměstí.

■ (sal, foto: Archiv MPB)

GOLDEX

ČESKÝ VÝROBCE ŠPERKŮ OD ROKU 2000

Extra
steva
i na
E-SHOPU

www.goldex.cz

VYROBENO V ČR

NAKUPUJTE
VÝHODNĚ
OD VÝROBCE!

Extra
steva
20%

PŘÍMO NA PRODEJNĚ

OC VELKÝ ŠPALÍČEK
MEČOVA 695/2 BRNO

Šikaně okolí začali motoristé čelit společně. Historii autoklubů přibližuje Technické muzeum v Brně

Výstava Za volantem bez bázně a chikany se nachází v prvním a ve druhém patře Technického muzea v Brně. Při vstupu v prvním patře si návštěvníci mohou prohlédnout vozy z dvacátých a třicátých let minulého století, které se účastnily závodů. O patro výše se pak dozví více o historii, vývoji a obecné činnosti klubů.

Činnost motoristických spolků na území předválečného Československa byla doposud opomíjeným tématem. Technické muzeum v Brně otevřelo výstavu s názvem Za volantem bez bázně a chikany s podtitulem Fenomén autoklubů v českých zemích v letech 1904–1951. Zajímavé téma ilustrují i unikáty, mnohé jsou vystaveny poprvé. „Například závodní vozy moravských značek takto pohromadě ještě k vidění nebyly,“ říká v rozhovoru o historii automobilových klubů i o výstavě její kurátorka **Sylvie Zouharová Dyková**.

Klubalem, který neměl dlouhého trvání a pravděpodobně také kvůli určitým animozitám mezi hlavními představiteli zmíněných klubů není „Klubalův“ klub uváděn jako předchůdce.

Kdy vznikly první autokluby u nás, tedy v českých zemích?

Donedávna se jako datum vzniku prvního motoristického klubu u nás

uváděl rok 1904, kdy vznikly Český klub motocyklistů a Český klub automobilistů v Praze (později se sloučily a od roku 1922 přejmenovaly na

Autoklub Republiky československé). Nicméně již v roce 1900 byl založen „První automobilní klub“ pražským výrobcem kočárů Františkem

Měli motoristé začátkem minulého století „na růžích ustláno“?

Motoristé se často potýkali nejen s nevráživostí veřejnosti, která si ▶

Není TESLA jako Tesla březen – prosinec 2023

Nikola Tesla svými vynálezy ovlivnil svět a svými vizemi předpověděl technické vymoženosti, které se v jeho době jevily neuskutečnitelné, ale v současnosti je běžně používáme (bezdrátové datové přenosy, mobilní telefony, dálkové ovladače...). Předpověděl také společenskou revoluci, kterou tyto vynálezy budoucnosti přinesou. Mezi jeho významné objevy patří asynchronní motor, transformátor i turbína, které nesou v názvu jeho jméno, a bezdrátová komunikace. Výstava Technického muzea v Brně se zaměří zejména na československé podniky, které vznikly po druhé světové válce a zabývaly se výrobou širokého sortimentu elektrotechnické produkce.

Připravujeme

výstavu inspirovanou osobností světového vynálezce a vizionáře Nikoly Tesly (1856–1943)

Spektra designu

Retrospektivní výstava ateliéru Průmyslového designu Fakulty multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně **Spektra designu** bude v Technickém muzeu v Brně zájemcům přístupná do konce února. Představuje průřez tvorbou studentů a pedagogů tohoto ateliéru za posledních deset let, z nichž mnohá díla vznikala ve spolupráci s firmami a jsou připravena pro sériovou produkci. Prostřednictvím vybraných designérských a výstavních projektů, kterými se ateliér prezentoval na tuzemských a zahraničních akcích zaměřených na design, výstava seznamuje zájemce se širokým spektrem produktových kategorií, jimiž se studenti v rámci ateliérové výuky zabývají – od drobných předmětů z porcelánu a skla, přes elektrospotřebiče, interiérové doplňky, nábytek, dopravní prostředky až po architekturu. U vystavených produktů je kladen důraz na jejich funkci, inovativnost, využití progresivních materiálů a technologií, ekologii a v neposlední řadě vizuálně i na atraktivní ztvárnění. Ateliér Průmyslový design FMK UTB ve Zlíně byl založen v roce 1999 a navazuje na dlouholetou tradici výuky průmyslového designu. Její základy byly koncipovány na sklonku třicátých let dvacátého století ve zlínské Škole umění založené společností Baťa. ■

jen pomalu zvykala na nový vynález, ale dost často docházelo i k šikanování ze strany úřadů. Proto se také začali sdružovat, aby mohli lépe prosazovat své zájmy a propagovat motorismus.

Odtud asi název vaší výstavy – Za volantem bez bázně a chikany...

Ano, název byl inspirován vzpomínkami Karla Rosenberga, předsedy a jednoho ze zakladatelů Českého klubu automobilistů. V prvním čísle časopisu Auto v roce 1913 vzpomínal na důvody, které vedly k založení klubu.

Údajně do těchto autoklubů vstoupaly i významné osobnosti?

Tento fakt šel ruku v ruce s tím, že automobil nebyl levnou záležitostí, takže si ho v počátku mohly dovolit většinou hlavně majetnější vrstvy obyvatelstva, ke kterým samozřejmě významné osobnosti bezpochyby patřily. Pokud bych měla dát příklad za Brno, tak například v Československém automobilovém

klubu pro Moravu a Slezsko (*1923) byl předsedou Tomáš Baťa, v členské základně najdeme Karla Absolona, významného lékaře Jaroslava Bakeše nebo slavného sportovce Gustava Frištenského a další.

Co byste vybrala jako TOP vaší výstavy?

V rámci výstavy jsou na jednom místě závodní vozy moravských značek, které takto ještě k vidění pohromadě nebyly. Unikátem je vystavený kompresorový závodní motor ze Zbrojovky Brno, který byl objeven teprve nedávno a je ve zcela zachovaném původním stavu. Poprvé lze rovněž obdivovat některé z vystavených trofejí, které pochází ze soukromých sbírek a běžně je veřejnost nemá možnost spatřit.

Tatínčí a dědové se mají asi na co dívat, ale co mají návštěvníci?

Pro malé návštěvníky jsme nachystali interaktivní program, kde si mohou poskládat na dotykové

Přehlídka automobilové techniky

Technické muzeum v Brně i v letošním roce chystá v předposledním dubnovém víkendu již tradiční akci s názvem **Přehlídka automobilové techniky**. Ve dvou dnech, v sobotu a v neděli, tak opět představí vozy ze svých sbírek městské hromadné dopravy, osobních automobilů i vojenskou techniku z oboru Militária. V městské hromadné dopravě se jedná zejména o autobusy. Návštěvníci si je budou moci nejen prohlédnout, ale v některých se také svézt a zažít tak aspoň na chvíli cestování, které pro naše předky bylo běžné. Jaké pohodlí asi nabízel autobus z konce 40. let minulého století? Vloni si veřejnost na akci mohla prohlédnout osobní vozy z padesátých let bývalé RVHP (Rada vzájemné hospodářské pomoci). V rámci vojenské techniky mimo jiné muzeum vystavilo i žhavou novinku ze svých sbírek, a to letištní přehledový a přistávací radiolokátor RPL-5. Na Přehlídce automobilové techniky jsou zváni i hosté. Vloni to byli např. zástupci Dopravní společnosti Zlín – Otrokovice, členové Tatra klubu Kolín či společnost Busline Semily. Na akci spolupracují také členové Hasičského záchranného sboru Jihomoravského kraje, kteří představují své zásahy v různých situacích. Akce se koná v areálu muzea v Brně-Řečkovících. ■

obrazovce svůj automobil, dále mohou vyzkoušet, jak těžká je práce automechanika, když musí měnit kolo, a samozřejmě nechybí ani

možnost vyzkoušet si princip dvou a čtyřtáctního motoru na modelech a další zajímavé věci.

■ (sal, foto: Archiv TMB)

Aleš Sirný zmapoval 30. léta na Masarykově okruhu

V listopadu 2022 uvedlo na trh nakladatelství HOST novou knihu s názvem **Masarykův okruh 1930–1937**. Křest se uskutečnil za účasti mnoha hostů v Technickém muzeu v Brně. Její autor Aleš Sirný knihu po slavnostním aktu podepisoval všem přítomným zájemcům. Publikace se zabývá historií nejslavnější éry automobilového závodění v Československu. Vypráví příběh motoristického klání v Brně v daných letech od politických tahanic přes svérázné postavy závodníků až po technologické inovace. Před čtenářem se však především objeví obraz nespoutaných mužů a žen za volantem, napínavé soubory s protivníky i fyzikálními zákony. Knihu nakladatelství HOST mohou zájemci koupit kromě knihkupectví také v obchodě Technického muzea v Brně. ■

Výstava **Není TESLA jako Tesla** bude přístupná v březnu a potrvá do konce roku 2023.

Českoslovenští výrobci pod značkou TESLA zajišťovali veškerou slaboproudou výrobu na našem území – od součástek až po samotné produkty (např. rádia, televize, žárovky, mikroskopy, měřicí přístroje, vysílací techniku a další). Sbírkové předměty Technického muzea v Brně rozšíří další ze Slovenska, Srbska a Chorvatska. Část výstavy představí i samotnou osobnost Nikoly Tesly. Mimořádně, geniálního vynálezce nepřipomínají jen názvy podniků a firem. Kromě jednotky magnetické indukce je po něm pojmenovaný jeden z kráterů na odvrácené straně Měsíce či planetka 2244 (uhlíkatý asteroid o průměru zhruba 25 km v centrální oblasti pásu asteroidů), kterou objevil v roce 1952 srbský astronom Milorad B. Protić.

V roce 1937 Nikola Tesla obdržel od československého velvyslance v USA nejvyšší české státní vyznamenání Řád Bílého lva I. třídy. ■ (sal)

Fenomén Matilda

míří v české premiéře do Městského divadla Brno

Česká premiéra kouzelného rodinného muzikálu *Matilda* proběhne v sobotu 21. ledna 2023 na Hudební scéně MdB. Vstupenky jsou již v prodeji v pokladnách na Lidické 16 či online na www.mdb.cz.

Do nového roku vstoupí Městské divadlo Brno vskutku velkolepě – na Hudební scéně se totiž v lednu poprvé objeví nový rodinný muzikál *Matilda*, jenž je bezpochyby naprosto ojedinělou událostí, kterou by si žádný milovník tohoto žánru neměl nechat ujít. A věřte, že tento kouzelný příběh o nadmíru chytrém a odvážném děvčátku ovládajícím speciální magický dar telekineze budete chtít vidět vícekrát!

Nebojácná holčička oslovila děti i dospělé

V roce 1988 vydal hvězdný anglický romanopisec Roald Dahl knihu, která se vedle jeho dalších dětských knížek jmenuje vlastně obyčejně. Posuďte sami: *Jakub a obří broskev*, *Karlík a továrna na čokoládu*, *Fantastický pan Lišák* – a *Matilda*. Příběh malé holčičky, která měla smůlu a narodila se do špatné rodiny nechápající její výjimečný talent a nadání, vlastně popisuje boj hlouposti s inteligencí a válku krutosti s laskavostí. Celý svět kolem Matildy jako by se zbláznil, dívka se nestačí divit, s jakými překážkami se setkává. Podobně jako v ostatních Dahlových knihách i tady ale vítězí dětská upřímnost, čistota a srdečnost nad dospěláckou nabubřelostí a omezeností.

A stejná témata, jaká jsou v knize, se autorům podařilo přenést i na jeviště v muzikálové verzi. Jde o jednoduchý, ale zároveň geniální scénář, který je nesentimentální, ale současně velmi emotivní. Je zábavný, ale obsahuje silné poselství, a proto je pro děti i dospělé. Dokáže oslovit dítě v každém dospělém i dospělého v každém dítěti. A právě z toho důvodu se stal muzikálovým hitem, který od roku 2009 okouzluje britské publikum a postupně se jeho věhlas šíří po celém světě. Pouze potvrzením tohoto faktu je film, který měl na konci roku 2022 premiéru. Ve filmu – k němuž psal scénář opět Dennis Kelly a režíroval jej režisér divadelní *Matildy* Matthew Warchus – je hlavní hvězdou obsazení Emma Thompsonová v roli slečny Trunchbullové.

Po knížce následoval film a konečně i jeviště

Prvního filmového zpracování se ovšem *Matilda* dočkala již v roce 1996, kdy jej režíroval a také si v něm zahrál roli Matildina otce Danny DeVito. A Tim Minchin, australský písničkář, komik a celoživotní fanoušek Roalda Dahla, se již roku 1998 jako tříadvacetiletý mladík pokoušel získat od Dahlových dědiců práva na muzikálovou verzi *Matildy* pro divadlo v Perthu. Tenkrát se mu to ještě nepovedlo. Na rozdíl od věhlasné anglické instituce Royal Shakespeare Company, která právě v této Dahlově knize také viděla silný potenciál. Tak byl v roce 2006 osloven Dennis Kelly, aby napsal scénář, a o dva roky později se producenti obrátili i na Tima Minchina, aby se stal autorem

hudby. A tento risk oslovit fanouška, který Matildin příběh miluje, se jim vyplatil. Slavnostní premiéru měla *Matilda* 9. prosince 2010 ve Stratfordu nad Avonou a podle nadšených reakcí se zdálo, že má i na to dobýt Londýn. Což se také stalo, londýnská premiéra v listopadu 2011 se setkala s mimořádným diváckým i kritickým ohlasem, byla nominována ve všech deseti kategoriích cen Laurence Oliviera a v sedmi z nich zvítězila.

Už dva měsíce po londýnské premiéře byl oznámen připravovaný transfer muzikálu na Broadway. Broadwayská inscenace se hrála od premiéry 11. dubna 2013 po téměř čtyři roky, získala pět cen Tony a derniéru měla symbolicky na Nový rok 2017 po přesně 1 555 reprízách. Londýnská verze pak „běží“ vyjma covidové pauzy mezi březnem 2020 a zářím 2021 stále a pokořila magickou hranici 4 000 repríz.

Cesta Matildy pokračuje dál

Producenti uvolnili licence k uvádění po celém světě, a tak se v roce 2019 odehrála premiéra například v Reykjavíku City Theatre či ve Folketeateret v Oslu, kde měl scénografii na starosti Petr Hloušek. Brněnská premiéra *Matildy* proběhne v překladu a režii **Petra Gazdíka**, který se na tento projekt se svým týmem připravoval dlouho dopředu. V prosinci 2021 proběhly konkurzy na dětské role a v následujících šesti měsících se děti, které uspěly, účastnily dvakrát týdně workshopů, aby tyto náročné zkoušky zvládly. Z původní stovky dětí bylo vybráno 26 těch nejlepších, s nimiž se teď budete moci setkávat, a to včetně trojice představitelky titulní role – **Anny Bergerové**, **Marie Juráčkové** a **Karoliny Kabele**. Dirigenty inscenace budou **Dan Kalousek** a **Emu Mikešková**, originální a nezaměnitelné choreografie vytvoří **Carli Rebecca Jefferson**, scéna vzejde z dílny již zmiňovaného **Petra Hlouška** a kostýmy navrhne **Eliška Lupačová Ondráčková**. V dalších rolích se můžete těšit na **Jiřího Macha** nebo **Milana Němce** v roli kruté Ředitelky Trunchbullové, na **Kristýnu Daňhelovou** nebo **Dagmar Křížovou** jako laskavou Slečnu Honeyovou, Matildiny nesympatické rodiče si zahrají **Svetlana Janotová** nebo **Ivana Vaňková** a **Lukáš Janota** nebo **Jiří Ressler** a v roli chápající knihovnice Phelpsové se vystřídají **Alena Antalová** nebo **Johana Gazdíková** či **Eva Jedličková**. ■ (sal, foto: Archiv MdB)

Leden je poslední šancí vidět expozice v Místodržitelském paláci, než ho uzavře oprava

Z Brna předměstí Vídně proplout do Moravské zemské obrazárny... Místodržitelský palác v centru Brna a tamní dvě stálé expozice Moravské galerie projdou návštěvníci už jen do konce ledna. Tehdy se palác uzavře kvůli rekonstrukci.

Expozice **Brno předměstí Vídně** představuje umělecké vazby mezi moravskou a rakouskou metropolí v období 1789-1914. Vedle obrazů, soch a prací na papíře lidé zhlédnou i ukázky dobového nábytku, porcelánu a keramiky, skla, textilu a módy, šperků nebo litin. Výstavu otevírá zrcadlové bludiště od současných designérů Jana Plecháče & Henryho Wielguse.

Moravská zemská obrazárna (1817–1961) zase odhaluje objevy, zajímavosti a příběhy spojené s vystavenými obrazy a sochami. Návštěvníci zkusí najít mistrný klam oka, uvidí obraz, který visel u francouzského krále, či sochu ze sbírky, o které se zjistilo, že je originál. Expozice jsou otevřené za dobrovolné vstupné od středy do neděle 10-18 hodin, ve čtvrtek 10-19 hodin. Více na www.moravska-galerie.cz. ■ (sal, foto: Archiv MG)

Muzeum města Brna dál žije poklady. Vydejte se za nimi na Špilberk i vy

Muzeum města Brna má za sebou sezónu plnou pokladů. Otevřelo tři výstavy, které v sobě nesou poselství odkrytých cenností i utajených příběhů. V březnu to byla výstava **Poklady špilberské zbrojnice**, která měla trvat jen do konce roku 2022, nicméně vzhledem k velkému zájmu je prodloužena až do konce roku 2023. Výstavy **Poklady z depozitářů** a **Tváře ze zapomnění** aneb **Poklad z půdy** můžete vidět ještě do konce března roku 2023. Kromě toho vás ale letos opět čeká nabitá sezóna co do počtu nových výstav, ale i nejrůznějších kulturních akcí. Těšit se můžete například na výstavu o Elišce Rejčce nebo výstavu věnovanou lesnictví v různých dobových etapách. Už teď se také připravují akce pro rodiny s dětmi, ale také kulturní léto na hradě Špilberku, tak jak ho všichni znají, a mnohem více. Sledujte sociální sítě i web a vězte, že **Špilberk zase bude žít 12 měsíců v roce**. ■ (sal, foto: Archiv MuMB)

Hvězdárna uvede Ein Strudel und Nekonečno. Otrava vás nečeká

O Kurtu Gödelovi se většinou dozvíte následující fakta: Albert Einstein s ním rád chodil po práci na procházky, pochází z Brna, je to největší logik od dob Aristotela a z obavy, že jej někdo otráví, odmítal jíst. Tudíž zemřel hladu. Navíc ale neotřesitelně předpokládal druhý život po životě a také to, že svět je v podstatě logický a dobrý.

Pokud je ale svět v podstatě logický a dobrý, kdo otrávil ten štrúdl? A otrávil jej někdo? Kdo jsou ti tři podivíni přednášející o matematice? A proč by měl Kurt Gödel psát stand-up o matkách?

Ničeho se nebojte. Všechno se vysvětlí v sobotu 14. ledna od 19 hodin na Hvězdárně a planetáriu Brno, kde umělecká uskupení **Bazmek entertainment** a **Mikro-teatro** uvedou hru **Ein Strudel und Nekonečno**. Limitovaný počet štrúdlenek na představení získáte na www.hvezdarna.cz, podívat se můžete i na přímý přenos na youtube.hvezdarna.cz

Připomeňte si brněnského rodáka, jednoho z největších logiků všech dob. A dejte si štrúdl. Nikdo ho fakt neotrávil. ■ (sal, foto: Archiv HPB)

Knihovny nenabízí jen knížky. Moravská zemská knihovna pomáhá proměně v celém kraji

Dne 7. prosince 2022 bylo na Úřadu Jihomoravského kraje předáno ocenění Komunitní knihovna Jihomoravského kraje 2022. Letos jej získaly: Obecní knihovna Obora, Obecní knihovna Kozojídky, Obecní knihovna Otínice, Obecní knihovna Bílovice nad Svitavou a Městské knihovna Mikulov. Absolutním vítězem – TOP Komunitní knihovnou se stala **Knihovna Kozojídky**, pod vedením Anety Davidové a Marie Šrahlůkové. Knihovna v obci s 524 obyvateli se může pochlubit vlastní vizuální identitou, pořádáním příměstského tábora, nadstandardním přístupem ke svým čtenářům a především množstvím kulturních a vzdělávacích aktivit pro všechny generace.

„Knihovna dnes v žádném případě není jen půjčovna. Je to svět, který nabízí prostor pro spoluvytváření akcí pro malé i velké, utužuje soudržnost obyvatel. A není nadto, když tam pracují knihovnice, které si rozumějí s knížkami i lidmi,“ míní náměstek hejtmána František Lukl.

Hlavním cílem projektu Komunitní knihovna JMK, který od roku 2018 realizuje Moravská zemská knihovna v Brně, je podpořit trend proměny knihoven napomáhající rozvoji komunitního a občanského života a podporující zájem obyvatel o svoje město či obec.

Ředitel MZK Tomáš Kubíček shrnul: „Máme za sebou dobu, která kvůli pandemii přinesla řadu společenských omezení, a žijeme v čase sílící nejistoty, která má kořeny v dnešní ekonomické nestabilitě. O to více se ukázalo a ukazuje, že knihovny mají schopnost svojí prací a důrazem na hodnoty, které představují, vyvažovat náš každodenní stres. Když v nich pracují knihovníci a knihovnice, kteří svoji práci dělají srdcem, pomáhají nám si uvědomovat, že nejsme sami. A to je velká pomoc. Proto jsem rád, že právě tuto podobu jejich práce můžeme ocenit.“ ■ (am, foto: Archiv MZK)

S pravdou ven zkusí přijít v Divadle Bolka Polívky i prezident... Neváhejte

Humor, ale také šarm a jiskření. To lze určitě očekávat v Divadle Bolka Polívky hned v úterý 10. ledna na večeru **S Adélou**. Populární stand-up komička i spisovatelka Adéla Elbel si totiž do své pravidelné talk show, která se na program vrací každý měsíc s jinými hosty, tentokrát pozvala herečku **Mahulenu Bočanovou** a herce **Martina Zounara**. Nebude-li se vám chtít po představení domů, čeká vás až do půlnoci ve foyer after party, hrát bude **DJ Schaff**.

Lionel Loueke a jeho čeští přátelé zahrají na JazzFestu

Kytarista **Lionel Loueke** přijede 31. ledna na **JazzFestBrno** s nejnovějším sólovým projektem inspirovaným tvorbou Herbieho Hancocka, aby si následně zahrál se svými českými přáteli – Davidem Dorůžkou, Lubošem Soukupem a Jiřím Slavíkem. Koncert hostí Cabaret des Péchés.

Beninský rodák Lionel Loueke zanechal za uplynulé dvě dekády na světové hudební scéně řádně viditelný otisk jak svojí vlastní tvorbou, tak nepřehlédnutelnou rolí v kapelách jazzových osobností, jakými jsou Herbie Hancock, Terence Blanchard či Gretchen Parlato. Časopis Jazz Times ho popisuje jako hudebníka, jehož „vrstevníci i starší spoluhráči hluboce respektují pro jeho individualismus, rytmické schopnosti a vyčerpávající harmonické znalosti, stejně jako pro schopnost zpívat v jednom metru a hrát v jiném či způsob, jakým proměňuje kytaru ve virtuální afro-westernový orchestr.“ Leitmotivem Louekeho nového sólového alba HH je hudba jeho mentora Herbieho Hancocka, s nímž africký kytarista hraje přes patnáct let. Loueke vtiskl Hancockovým hitům i méně známým skladbám svůj nezaměnitelný vlastní zvuk. Právě repertoár z nové desky ukáže jednu z mnoha Louekeho tváří.

Tu další představí charismatický kytarista v druhé části koncertu, kdy se k němu exkluzivně připojí jeho čeští přátelé – spolužák z Berklee College of Music kytarista David Dorůžka, saxofonista Luboš Soukup, který s Louekem nahrál úspěšné album Země, a v neposlední řadě kontrabasista Jiří Slavík, jenž měl k africké hudbě vždy blízko a s Louekem už rovněž dříve hrál. Zkrátka smíchejte čtyři hrsti Herbieho Hancocka, přidejte tři špetky domácího jazzu, vše přelejte několika litry africké bezprostřednosti a jedinečný hudební koktejl je na světě!

■ (sal, foto: Archiv JFB)

Pestrá jako vždy je však celá lednová nabídka v divadle za Jakubem. Mezi novinkami najdete osvědčené stálice, a naopak. Poprvé se v pátek 27. ledna například v Brně představí v konverzační přestřelce **S pravdou ven** Petr Rychlý a Luboš Veselý. Téma hry je navýsost aktuální: nově zvolený prezident má za devadesát minut pronést inaugurační projev před celým národem. Jenže šedivčí nos mu nedovoluje zachovat vážnou tvář, je třeba volat psychiatra... a začne rozhovor, který změní jeho život. Být lídrem, a nebýt vyrovnaný a srovnaný člověk, není zkrátka jen tak... Autorství hry náleží úspěšnému francouzskému tandemu, který i na tuzemských scénách proslavila komedie **Jméno**.

Francouzské pero je podepsáno i pod další novinkou, která navzdory svému názvu není o bydlení: komedie **Terasa**. Jejím autorem je předloni zesnulý francouzský scenárista Jean-Claude Carrière, mimo jiné oceněný za scénář filmu **Nenápadný** půvab buržoazie Luise Buñuela i svoji adaptaci Kunderova románu **Nesnesitelná lehkost bytí** pro stejnojmenný snímek. Do Divadla Bolka Polívky přiveze inscenaci **Terasy** Divadelní spolek Kašpar a v sobotu 28. ledna se tak můžete těšit na Petru Špalkovou, Miloslava Tichého, Jana Medunu či Milenu Steinmasslovou.

A stálice na závěr lednových doporučení: V pondělí 30. ledna se na jevišti za Jakubem odehraje **BIOstory** divadla MALÉHRÝ. Děj se odehrává na fiktivním kurzu, kde se setkávají tři ženy, které se snaží pomoci praktik duchovního mistra Dušana Hunky být BIO a najít samy sebe. Jenže BIO může znamenat taky **Být In Okamžitě**, nebo **Bohužel I Okraden...** Jak trojlístek dam v podání Barbory Seidlové, Nikoly Zbytovské a Daniely Zbytovské uspěje, se můžete sami přesvědčit.

Předprodej vstupenek je možný online prostřednictvím sítě GoOut, webu divadla nebo na pokladně Divadla Bolka Polívky. ■ (sal, foto: Archiv DBP)

Vstupte do nového roku s úsměvem díky komediím v MdB

Sám na dva šéfy

Nejlípším způsobem, jak vkročit do nového roku, je v dobré náladě a s úsměvem na tváři. A právě to vám umožní lednová programová nabídka na Činoherní scéně Městského divadla Brno.

Výtečně vás pobaví například třeskutá komedie s písničkami **Sám na dva šéfy**, jež je svéráznou adaptací slavné hry Carla Goldoniho **Sluha dvou pánů**, v níž jsou všechny známé postavy i zápletky stylově přeneseny do přímořského města Brightonu na počátek velkého bigbeatového šílenství – kromě humorných momentů zde tedy nebudou chybět ani dynamické retro písně.

Pohlazením po duši pro vás bude laskavá duchařská komedie **Ti druzí (Spirit Level)**, jež ukazuje vtípné soužití živých i neživých obyvatel jednoho domu, především ale předává poselství, že budeme-li k sobě milí a zdvořilí, bude svět v pořádku.

Dále můžete zavítat na přitažlivé muzikálové **První rande**, při němž se kromě jeho hlavních akterů o slovo přihlásí i jejich rodina, kamarádi a ex-partneři, aby nesmírně zábavně a neočekávaně vyjádřili názor na tento možná právě vznikající pár.

Na dva výlety do historie po významných událostech osmičkových let naší malé české zemičky se vydáte s komedií **Osmyčky**, jež vás svou originalitou a nadčasovostí rozesměje i v neosmičkový rok 2023.

Dokonalou legraci z každé situace si umí udělat i muzikálová komedie **Donaha!**, což je také důvod její neustálé oblíbenosti. Nezaměstnaní oceláři připravující striptýzovou show se na vás těší ve třech reprízách!

Vstupenky jsou již v prodeji v pokladnách na Lidické ulici 16 nebo online na webu www.mdb.cz. ■ (sal, foto: Archiv MdB)

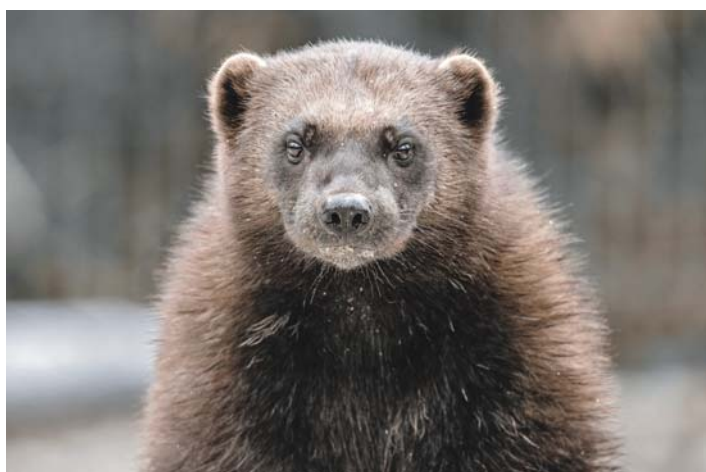

Ani pták, ani medvěd – rosomák je hyena severu. I v zimě je v Zoo Brno na co koukat

Zima je období, kdy se v brněnské zoo vyplatí navštívit zejména expoziční část Beringie, která je zaměřená na zvířata ze severovýchodních zemí. Jedním z nich je rosomák. Pro někoho možná tajuplná šelma, pro jiné obávaný zabiják a požírač mršin.

Kvůli husté srsti a širokým tlapám, které v hlubokém sněhu fungují jako sněžnice, připomíná rosomák spíše medvěda. Nenechme se však zmýlit vzhledem, jedná se o jednu z největších lasicovitých šelem. V poměru ke své velikosti je to nejsilnější savec světa, nebojí se konfliktu s vlky, pumou či medvědem.

Svými čelistmi bez problému rozdrtí i zmrzlé maso či kosti. Rosomáci si dělají zásoby, které zahrabou hluboko do sněhu. Ten potravu uchraní před ostatními predátory, ale především před bakteriemi či hmyzem a funguje jako „mrazák“. Když na jaře ve svých sněžných doupatech pečují samice o mláďata, je v severské přírodě nejméně potraviny a lov by tak zabral příliš času i energie. Samičím však stačí najít nejbližší „mrazák“ a nemusí v době kojení své potomky opouštět na delší dobu.

V průběhu historie byli rosomáci, kterým se i díky častému požívání mršin přezdívá hyeny severu, považováni za záhadné tvory. Jejich skrytý život v těch nejdlejších oblastech vedl k několika mylným představám. Kdysi se například věřilo, že rosomák se rodí jako medvěd – jestliže medvědice porodí mláďata čtyři, stane se z toho čtvrtého rosomák!

Pokud byste se na rosomáky chtěli podívat, stačí zajít do brněnské zoo. Jejich expozici najdete před výběhem pro medvědy kamčatské.

■ (sal, foto: Matyáš Slavík, Zoo Brno)

inzerce

V Moravském zemském muzeu na vás čekají komentované prohlídky

Moravské zemské muzeum počínaje měsícem lednem zahajuje **pravidelné komentované prohlídky v expozicích a aktuálních výstavách**. Komentované prohlídky budou každý poslední čtvrtek v měsíci od 16.00 a provázet vás budou zkušení lektori jednotlivých odborných oddělení.

V měsíci lednu, konkrétně **26. ledna v 16.00** vás zve do **Dietrichsteinského paláce na Zelném trhu** na komentovanou prohlídku paleontologické expozice **Zaniklý život na Moravě**. Zavedeme Vás do časů devonských korálových útesů, do karbonského pralesa i permských bažin. Za další miliony let se ocitnete v období přívětivého jurského moře a dále v temných hlubinách moře třetihorního. Na souši narazíte na velké chobotnatce, odnesete si zjednodušenou geologickou mapu Moravy a samozřejmě spoustu zážitků.

Ve stejnou dobu v **Pavilonu Anthropos** vás seznámíme s nejstarší historií lidstva, vznikem a vývojem člověka i počátky umění a kultury. Postupně projdeme základními celky expozice, kterými jsou **Morava lovců a sběračů, Nejstarší umění Evropy a Paleolitické technologie**, dozvíte se aktuální poznatky z výzkumu evoluce člověka a počátku jeho kultury, a to vše doplní představení chování a života člověku nejbližších tvorů – primátů. Na závěr si prohlédnete legendárního mamuta, který je obklopen přirozeným přírodním prostředím. V dalších měsících přibudou komentované prohlídky v dalších expozicích na Zelném trhu, konkrétně v expozici **Svět nerostů a Středoevropská křižovatka: Morava v 21. století**. Poslední únorový čtvrtek se můžete těšit na komentovanou prohlídku v končící výstavě **Český komiks a jeho svět**. Cena těchto pravidelných komentovaných prohlídek je ve výši běžného vstupného, tedy bez navýšení a není třeba se předem objednávat. Prostě jen přijďte, muzejníci už se na vás těší! Aktuální program vždy na www.mzm.cz ■ (sal, foto: Archiv MZM)

Trpíte artrózou kolenního kloubu?

Hledáme zájemce

o účast v bezplatném klinickém hodnocení účinků přípravku, který je podáván pacientům s artrózou kolene.

Zdravotnické zařízení CCR Brno s.r.o.,
Hybešova 20, (vchod i z Vodní 13)
telefon: 734 574 598 nebo 515 550 902

Trpíte ulcerózní kolitidou?

Hledáme zájemce

o účast v bezplatném klinickém hodnocení účinků přípravku nové generace, který je podáván jako podpurná léčba pacientům s ulcerózní kolitidou.

Zdravotnické zařízení CCR Brno s.r.o.,
Hybešova 20, (vchod i z Vodní 13)
telefon: 734 574 598 nebo 515 550 902

VIDA! nový rok je tady. Vědecký zábavní park zve i ty nejmenší

**Otevírací doba VIDA!
v lednu**

Pondělí 9:00–14:00

Úterý až pátek 9:00–18:00

Víkendy 10:00–18:00

Z důvodu natáčení České televize bude od 23. do 25. ledna zavřeno.

Ve VIDA! zábavním vědeckém parku se v novém roce naplno rozjede zábava hned od prvních dnů. Máme připraveny dvě novinky. „Od ledna budeme uvádět nové představení s pokusy pro mateřské školky i žáky prvních a druhých tříd s názvem Oskar a 3D bratři. Hlavním tématem je digitální svět a výhody reálných vztahů. Chceme dětem přiblížit, jak funguje svět technologií, který

je sice lákavý, ale má svá pravidla,“ představila novou show Janet Prokešová, autorka představení.

Další novinkou je 3D film Poslední útes. „Díky 3D technologii mají návštěvníci pocit, jak kdyby byli přímo u korálového útesu. Film přibližuje, jak moc jsou pro lidstvo a Zemi korálové útesy důležité. Dá se přirovnat k obrovskému městu. Stejně jako město se rozvíjí, poskytuje svým obyvatelům přístřeší, potravu, očištné mechanismy, které mají vliv na celý oceán,“ popsal nový film ředitel Lukáš Richter.

Pro velký zájem jsme o víkendech přidali i 3D film Pidiobří, který už jsme před pár lety měli na programu. „Tento film je určen hlavně menším návštěvníkům. Těšte se na nečekané dobrodružství s odvážným čipmankem a nebojácným křečkem prériovým. Díky záběrům natočeným pomocí vysokorychlostních kamer s ultra vysokým rozlišením zažijete 43 minut plných napětí, roztomilých scén i dojemných okamžiků ze skutečného života hlodavců,“ doplnila mluvčí, Kateřina L. Brettschneiderová.

Filmy promítáme v určených časech za příplatek 50 Kč za osobu v divadle vědy, které je přímo v expozici.

Během ledna mohou dětští návštěvníci využít dílny s pokusy na téma **Za polární září**. „Vydáte se s námi na tajuplnou pomyslnou výpravu na ostrov Island, kde je plno sopek, gejzírů a vodopádů. Kde zem bublá doslova na každém kroku. Kdo náhodou ještě neví, co je gejzír, tak u nás se to dozví a menší gejzíry si i vlastnoručně vyrobí. Také popíšeme vznik polární záře a další zajímavosti tohoto magického místa,“ popisuje víkendové dílny Daniela Marková, autorka programu.

■ (sal, foto: Archiv VIDA!)

Výstava ve Šlapanicích vybízí k zamyšlení nad proměnami věcí v čase

V přízemí Muzea ve Šlapanicích nyní najdete výstavu **Proměny?**. Ta představuje originálním způsobem předměty z etnografických fondů muzea a uvádí je do mnohdy nečekaných souvislostí s jejich současnými protějšky. Celou výstavou se prolétá myšlenka proměny předmětů, které ve svém životě používáme téměř každý den. Skutečně se však proměňují nebo jsou živé dodnes a pouze se změnil jejich vzhled? Zastavte se a pátrejte po překvapivých paralelách a symbolických významech.

V Muzeu ve Šlapanicích probíhá také výstava **Selská moderna – Vladimír Drápal**. Malíř, sochař a grafik Vladimír Drápal (1921–2015) žil a tvořil ve Tvarožné u Brna. Výstava nabízí pohled na jeho tvorbu, ve které se zajímavým způsobem prolínala vytříbená modernistická forma s obsahem inspirovaným životem na venkově. Důkladně odpozorované a ve výstižné zkratce podané motivy venkovanů, koní, zvířat, ale i pravěkých venuší autor zpracoval v různých technikách, v kresbě, grafice, malbě i soše. Vytvořil tak originální svět barev a tvarů vybízející k poznání. Muzeum ve Šlapanicích v nedávné době získalo do sbírek několik Drápalových prací, což se stalo podnětem k uspořádání této výstavy. Doplněna je také velkou tematickou hrou pro děti.

Obě výstavy jsou otevřené v Muzeu ve Šlapanicích (Masarykovo náměstí 18, Šlapanice) do 26. února 2023. Z Brna se do Šlapanic pohodlně dostanete trolejbusem linky 31.

■ (red, foto: Muzeum ve Šlapanicích)

Veselá vdova se vrací a opět s sebou do Janáčkova divadla přiveze kouzlo Paříže

Veselá vdova se po třiceti letech vrací na brněnské jeviště a všichni milovníci (dobré operety) jsou jistě v očekávání. V pořadí druhá premiéra souboru opery Národního divadla Brno se uskuteční 3. února.

Mise je jasná – provdat vdovu! Ale tak, aby její miliony zůstaly v knižectví. Nápadníků by bylo dost, jenže hrabě Danilo pověřený úkolem má s vdovou Hanou Glowari už svou milostnou historii. Náklonnost je tedy oboustranná, ale nechutí přiznat si, že stará láska nezrezivěla, taky. Když přidáte další ingredience v podobě párty na velvyslanectví v Paříži, tanečnic ze slavného kabaretu U Maxima a vtipné dialogy, máte vše, co je třeba pro skvělou operetu. Námět na **Veselou vdovu** našel libretista Leo Stein v podobě francouzské komedie.

Inscenace se pro NdB ujal zkušený tým. Režisérka **Magdalena Švecová** spolu s choreografem **Martinem Packem** a výtvarníky **Zuzanou Přidalovou** a **Davidem Janoškem** jsou autory skvělých a výpravných inscenací Ferdý Mravence a La bohème. Těšit se můžete na kouzlo Paříže na přelomu století se vši parádou.

V představení zazáří jak hvězdy Janáčkovy opery, tak i hostující, například **Jana Šrejma Kačirková**, **Veronika Rovná**, **Roman Hoza**, **Jiří Hájek**, **Daniel Kfelíř**, **Ondřej Koplík**, **Jan Štáva**, **Andrea Široká**, **Doubravka Součková** a další. Reprízy jsou na programu 5. a 26. února, 15 a 29. března, 22. 4., 27. 5. a 10. 6. Vstupenky na www.ndbrno.cz/opera/vesela-vdova

■ (sal, foto: Marek Olbrzymek, NdB)

Za novými výstavami do Domu umění. Ve středu navíc pouze za dvacet korun

Soutěžte o vstupenky!
Zajímají vás nové výstavy v Domě umění?
Soutěžte o vstupenky můžete do 25. ledna 2023
na www.salina-brno.cz

Dům umění města Brna na konci roku 2022 zahájil výstavy, které, aniž by to bylo původním záměrem autorů, se zajímavě protínají ve svých námětech. **Multimediální umělkyně Milena Dopitová, malíř Pavel Preisner a architekt Svatopluk Sládeček** se ve svých výstavách zabývají okolnostmi, které mohou člověka v jeho životním prostoru obklopot - ať už jsou to rozdílné kultury, vyznání či filozofie jako v případě Mileny Dopitové, nebo dětský svět stavebnic, autodráh a jiných her v případě zlínských autorů. Tento umělecky pojatý zájem o prostor doplnila v Procházkové síni **výstava Kanceláře architekta města Brna**, která prostor - konkrétně ten brněnský, městský - představuje z ryze praktické, každodenní stránky.

A pozor - chcete-li navštívit výstavy za výhodnější cenu, přijďte v jakoukoliv středu a využijte jednotné vstupné 20 Kč. Ještě lépe vás pak výlet za kulturou vyjde, pokud k návštěvě zvolíte Dům pánů z Kunštátu, kde je vstupné zcela dobrovolné. V jeho prostorách jsou aktuálně k vidění výstavy **Moniky Fryčové** a **Jana Zuziaka**.

■ (Foto: Polina Davydenko.)

Phabalín: audiopovídky romských autorů. Literární sklizeň pro vaše uši

Díky romské literatuře mohou i Neromové pochopit, co to vlastně znamená být Rom... Parafraze citátu jedné z romských spisovatelek, Tery Fabiánové, přesně vystihuje unikátní projekt, který Muzeum romské kultury přichystalo pro širokou veřejnost. Od loňského mezinárodního Dne romského jazyka začalo na webových stránkách postupně zveřejňovat první ze série audiopovídek romských autorů. **Projekt představil 10 děl romských autorek a autorů**, a to jak z generace těch (dnes již nežijících) nejstarších, tak také autorů současných, doplněných o několik básní a jednu ukázkou z legendární životopisné knihy Eleny Lackové. Povídky vyšly bilingvně, nahrané jsou jak v romštině, tak v češtině. Svě hlasy propůjčili např. **Barbora Hrzánová, Jan Cina** nebo **Margita Lázoková**.

Audiopovídky jsou k poslechu zdarma na streamovacích platformách SoundCloud a Spotify. Dostupné jsou rovněž na webu rommuz.cz, kde najdete i rozsáhlý doplňující textový a obrazový materiál k jednotlivým autorkám a autorům. Projekt finančně podpořilo Ministerstvo kultury a k Muzeu romské kultury se přidalo také nakladatelství romské literatury KHER a další příznivci romské literatury.

Muzeum romské kultury podporuje romskou literaturu dlouhodobě. Na zájem o tvorbu romských autorů se soustředí také ve své sbírkotvorné a dokumentační činnosti, pořádá autorská a literární čtení.

U názvu projektu se autorky konceptu inspirovaly přáním, které před mnoha lety během příprav (nikdy nepublikovaného) výboru z romské literatury vyřkla podporovatelka romské kultury Milena Hübschmannová: „Mi del amen o Del sasipen bacht, lacho jilo the lachi godi, kaj te bararas amari romaňi kultura sar e sasii phabalín, so del berš pre beršeste so jekhvar buter gule phaba.“ / „Dej nám Bůh zdraví, štěstí, laskavé srdce a moudrý rozum, abychom ze své romské kultury dokázali vypěstovat zdravou jablň, která bude každým rokem rodit co nejvíce sladkých jablek.“

Audiopovídky je možné si poslechnout také skrze přiložený QR kód nebo na rommuz.cz

Soutěžte s Šalinou

SOUTĚŽ

Nový rok přichází, ale staré a osvědčené chutě zůstávají. Takže pokud nepatříte mezi přesvědčené vegany nebo vegetariány, víte, že dobrý steak je - prostě dobrý steak. Spolehlivě si na nich už několik let v Brně pochutnáte U Starýho Billa - pravém TEXAS restaurantu. A mezi nejoblíbenější patří hovězí T-bone steak. Svě označení nese díky tomu, že je ve svém středu filet masa rozdělen na dvě poloviny kostí ve tvaru písmene T. Pokud znáte odpověď na naši otázku, pište a můžete přijít ochutnat. Vylosovaný autor správné odpovědi získá totiž voucher právě ke Starýmu Billovi.

KTERÉ DVĚ PARTIE HOVĚZÍHO MASA NA T-BONE STEAKU VŽDY NAJDETE?

Svoje odpovědi pošlete elektronicky do 15. ledna 2023 na adresu soutez@salina-brno.cz.

Vylosovaného výherce budeme kontaktovat mailem. Výhercem minulého kola se stává Ivo Svátek.

**STEAKHOUSE
U STARÝHO BILLA**

**PRAVÝ TEXAS RESTAURANT
KUDELOVA 5, BRNO
WWW.BILL.CZ**

**NEJLEPŠÍ
STEAKY
V BRNĚ!**

